

SV REVIJA

MLADI NA
VOJAŠKEM TABORU

4

AKTUALNO
ZA VOJAŠKE TABORE VSE VEČ ZANIMANJA MLADIH

6

INTERVJU
PODČASTNIŠKI ZBOR PRED ENAKIMI IZZIVI KOT SV

10

IZPOSTAVLJAMO
PRESEDNIK VLADE VOŠČIL
KONTINGENTOM NA MISIJAH
V BRUSLJU O STRATEŠKIH IZZIVIH NATA
SV POMAGA PRI VAROVANJU MEJE S 130 VOJAKI
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA OBISKU V SV
PRIPADNIK SV POSTAL GLAVNI
PODČASTNIK NATOVE ŠOLE
DIREKTORJI NATOVIH CENTROV ODLIČNOSTI V SLOVENIJI

16

IZ NAŠIH ENOT
SLOVENSKA VOJSKA Z LADJO TRIGLAV
NA VAJI V ČRNI GORI
GORNICI IZ SV NA VAJI V ITALIJI
V PIVKI PRAZNOVALI DAN LOGISTIČNE BRIGADE
ZAHTEVNA TAKTIČNA VAJA Z BOJNIM
STRELJANJEM VODOV 2. PEHOTNE ČETE
PRIPADNIKI ENOTE ZA JRKBO NA VAJI V NEMČIJI

28

VIDELI SMO
MED POČITNICAMI OBLEKLI VOJAŠKE UNIFORME
NAVDUŠILA JIH JE VOŽNJA S HELIKOPTERJEM

35

BRALNA ZNAČKA
MAISTROVA BRALNA ZNAČKA 2019

36

PREDSTAVLJAMO
TEKMOVALI V VOJAŠKIH VEŠČINAH NA FINSKEM

38

Z ORKESTROM
ORKESTER SV NA INNSBRUŠKIH
PROMENADNIH KONCERTIH

41

PREŽIVETJE
ČOLN

42

OBRAZI
VEDNO SE TRUDIM BITI NAJBOJŠI

44

IZ VOJAŠKE ZGODOVINE
ZAVEZNIŠKA KAMPANJA V ITALIJI (1943–1945)

46

ŠPORT V VOJSKI
NEKAJ REZERVE IMAM ŠE V TEHNIKI

49

SPODBUDNA MISEL
OPROSTI, LEPO JE IN HVALA TI

49

PREBRALI SMO
JERONIM PEROVIĆ: FROM CONQUEST
TO DEPORTATION: THE NORTH
CAUCASUS UNDER RUSSIAN RULE

50

RAZVEDRILO
NAGRADNA KRIŽANKA
POIŠČI PET RAZLIK

Na vojaške tabore vse več mladih

Slovenska vojska vsako leto v času poletnih počitnic organizira že tradicionalne vojaške tabore, ki so namenjeni slovenskim srednješolcem in študentom. Vojaški tabori namreč predstavljajo za mlade odlično priložnost, da se lahko seznanijo z življenjem in delom v vojski. Slovenska vojska pa jim lahko na tak način že med srednjo šolo in študijem predstavi možnosti za kasnejše sodelovanje na prostovoljnem služenju vojaškega roka, za vključitev v pogodbeno rezervo ali za poklicno zaposlitev v Slovenski vojski.

Glede na dejstvo, da se Slovenska vojska v zadnjih letih spopada z velikimi izzivi predvsem na področju zadrževanja in pridobivanja novega kadra, je za vojaško organizacijo nadvse pomemben stik s ciljno populacijo mladih, ki se šele odločajo za svoj poklic in prihodnjo zaposlitev. Za vojaške tabore je med mladimi iz leta v leto vse več zanimanja, saj se jih je letos udeležilo več kot 300 dijakov in študentov iz vse Slovenije.

Ni presenetljivo, da je pri kar dveh tretjinah udeležencev tabor podkrepil željo in namero o zaposlitvi v Slovenski vojski. Kot prevladujoč razlog za odločitev za vojaški poklic mladi navajajo, da imajo radi svojo domovino in bi ji radi tudi služili. V Slovenski vojski jih privlačijo še red in disciplina ter zanimivo delo z orožjem. Najbolj pa jih odvrča narava dela v vojski, ki pogosto zahteva odsotnost od doma.

V tokratni poletni številki revije boste poleg zanimivih reportaž z vojaškega tabora na Bohinjski Beli in tabora MORS in mladi v Novem mestu lahko prebrali tudi o sodelovanju enot in pripadnikov Slovenske vojske na treh mednarodnih vajah v tujini. Pripadniki 430. mornariškega divizionu so prejšnji mesec z ladjo Triglav sodelovali na pomorski vaji v Črni gori, na kateri so se z mornaricami Jadransko-jonske pobude urili v skupnem delovanju na morju. Pripadniki gorskega polka Slovenske vojske so v začetku meseca sodelovali na mednarodni vaji gorskih enot v sosednji Italiji. Tudi pripadniki enote za JRKBO iz Kranja so se udeležili mednarodne vojaške vaje enot za JRKBO v Nemčiji, s čimer so pridobili pomembne izkušnje in znanje ter znova dokazali, da so enakovredni partnerji na vaji sodelujočim enotam iz zavezniških in partnerskih držav.

Marko Pišlar

Za vojaške tabore vse več zanimanja mladih

Slovenska vojska vsako leto v času počitnic organizira za dijake tabor MORS in mladi ter za polnoletne srednješolce in študente vojaški tabor. Tabori so namenjeni tistim dijakom in študentom, ki želijo počitnice preživeti aktivno in med njimi spoznati utrip življenja ter dela pripadnikov Slovenske vojske, pri čemer je poudarek na usposabljanju v terenskih razmerah. Letos so na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski organizirali in izvedli 14-dnevni vojaški tabor ter kar pet petdnevni oziroma šestdnevni taborov MORS in mladi, od tega dva prvič v času zimskih počitnic.

Besedilo: Marko Pišlar in Sektor za vojaške zadeve
Foto: Bruno Toič

VOJAŠKI TABOR ŽE DVAJSETIČ

Vojaški tabor je bil letos organiziran že 20. leto zapored. Do zdaj se ga je udeležilo več kot 2400 udeležencev. Letos je na vojaškem taboru na Bohinjski Beli in v njeni okolici sodelovalo največ udeležencev v zadnjih petih letih. Za letošnji tabor je bilo razpisanih 80 mest, čeprav bi lahko ob večjem zanimanju na taborjenje sprejeli tudi do 100 kandidatov. Na razpis za udeležbo na taboru so prejeli 150 vlog, od tega je bilo 22 mladolletnih kandidatov, ki so jih zavrnili s predlogom, da se raje prijavijo na tabor MORS in mladi, drugih 128 kandidatov pa je bilo napotenih na varnostno preverjanje. Dva so na podlagi ocene varnostnega preverjanja zavrnili, drugi pa so bili napotenih na zdravniški pregled, saj so na vojaškem taboru tudi fizične obremenitve. Zdravniški pregled je manj obsežen in zahteven kot ob pridobitvi statusa štipendista, pripadnika pogodbene rezerve, vojaka na služenju vojaškega roka ali zaposlitvi v Slovenski vojski. Izmed preostalih kandidatov jih je 18 odpovedalo udeležbo pred opravljenim zdravniškim pregledom in po njem, 25 jih je bilo zavrnjenih zaradi zdravstvenih razlogov, nekateri tudi kot trajno nesposobni za opravljanje vojaške službe. Letošnjega vojaškega tabora, ki je potekal od 1. do 14. julija, se je udeležilo 83 kandidatov in kandidatk. Med njimi je bilo 27 polnoletnih dijakov, pet študentov Fakultete za družbene vede, 15 študentov Fakultete za varnostne vede, 13 štipendistov Ministrstva za obrambo in 23 študentov z drugih fakultet. Dva kandidata sta tabor zapustila že po petih dneh zaradi zdravstvenih razlogov. Drugič se ga je udeležilo deset udeležencev, eden je tudi uspešno opravil prostovoljno služenje vojaškega roka. Omenjenih 11 kandidatov je bilo vključenih v zahtevnejše usposabljanje na višji ravni. Strokovno prakso je z udeležbo na taboru v okviru obveznosti študijskih programov letos opravljalo deset študentov Fakultete za varnostne vede in dva študenta Fakultete za družbene vede. Letošnjega vojaškega tabora so se tako udeležili študentje s 25 fakultet in dijaki s 26 srednjih šol iz vse Slovenije. V izvedbo letošnjega tabora so bili poleg inštruktorjev iz Šole za častnike, ki je nosilec

izvedbe in priprave vsakoletnega tabora, aktivno vključeni tudi kandidati 31. generacije Šole za častnike, ki so z udeležbo na taboru pridobili pomembne voditeljske izkušnje, saj so bili med usposabljanjem udeležencev tabora postavljeni v vloge poveljnikov oddelkov in vodov ter vodnih podčastnikov.

POLETNI TABOR MORS IN MLADI LETOS NA TREH LOKACIJAH

Tabor MORS in mladi poteka v Slovenski vojski neprekinjeno že od leta 2005. Do leta 2017 je potekal le v Vipavi, leta 2018 je bila prvotni lokaciji dodana še Murska Sobota, letos pa je tabor prvič potekal še na novi lokaciji, v Novem mestu. To leto je na taboru MORS in mladi sodelovalo največ udeležencev v zadnjih petih letih. Za vsako od treh lokacij je bilo razpisanih po 100 prostih mest. Na tabor v Vipavi, ki je potekal od 1. do 6. julija, je bilo prijavljenih 86 kandidatov, udeležilo pa se ga je 70, od teh je bilo 31 deklet, devet kandidatov je bilo devetošolcev. Štirje kandidati so se v preteklosti enkrat že udeležili tabora MORS in mladi, dva sta na taboru sodelovala drugič, dva pa sta bila že tretjič. Tabor je predčasno zapustilo pet deklet in en fant,

tako da ga je uspešno končalo 64 dijakov, 26 deklet in 38 fantov. Na tabor MORS in mladi v Novem mestu, ki je potekal v istem obdobju kot v Vipavi, je bilo prijavljenih 59 kandidatov, udeležilo pa se ga je 47. Med njimi je bilo 20 deklet, šest kandidatov je bilo devetošolcev. Tabora sta se v preteklosti že udeležila dva kandidata, preostali sodelujoči pa so bili na njem prvič. Tabor sta predčasno zapustila dva kandidata, tako da ga je v Novem mestu uspešno končalo 45 udeležencev. Na tretji tabor v Murski Soboti, ki je potekal od 8. do 13. julija, je bilo prijavljenih 70 kandidatov, udeležilo se ga je 67 udeležencev. Med njimi je bilo 33 deklet, devet kandidatov je bilo devetošolcev. Kar devet kandidatov se je tabora že udeležilo enkrat, pet jih je na njem sodelovalo drugič, kar trije pa so bili že tretjič. Tabor so uspešno končali vsi kandidati.

PRVIČ ORGANIZIRALI ZIMSKI TABOR MORS IN MLADI

V času zimskih počitnic od 18. do 22. februarja in od 25. februarja do 1. marca sta letos v organizaciji in izvedbi 132. gorskega polka prvič potekala dva brezplačna petdnevna zimska tabora MORS in mladi na Bohinjski Beli in v njeni okolici. Zimski tabor je bil namenjen srednješolcem, pogoj za udeležbo je bil status dijaka. Prvi tabor v času zimskih počitnic je bil organiziran za dijake z območja jugovzhodne Slovenije in iz koroške, pomurske, podravske, savinjske ter spodnjeposavske regije. Drugi tabor pa za dijake iz osrednjeslovenske, gorenjske, goriške, notranjsko-kraške in zasavske regije ter nekaterih občin iz jugovzhodne Slovenije. Za en tabor je bilo razpisanih 50 mest, torej so skupno sprejeli 100 srednješolcev. Prvega tabora se je udeležilo 23 dijakov, med njimi so bila štiri dekleta, v drugem terminu pa 26 dijakov, med njimi je bilo sedem deklet. Zimski tabor so uspešno končali vsi udeleženci s kar 37 srednjih šol iz vseh predelov Slovenije. Izvajalci tabora so srednješolce seznanili z osnovami vojaškega gornišva, vojaško in specialistično opremo, pripravami na gibanje v gorskem svetu pozimi, nevarnostmi, postopki prve pomoči, načini praktičnega reševanja izpod snega, orientacijo, hojo s turnimi smučmi in krpljami, izdelavo bivakov ter dru-

gimi vsebinami. Pomerili so se lahko tudi na patrolnem teku in streljali na biatlonske tarče, pripadnik in pripadnica 132. gorskega polka pa sta jim predstavila, kakšen je poklic vojaka, in jim opisala svoji poklicni poti. Udeleženci tabora so si najbolj zapomnili smučanje s turnimi smučmi, streljanje na biatlonske tarče in predstavitev orožja ter specialistične gorniške opreme. Zelo zadovoljni so bili s sprejemom, usposabljanjem, namestitvijo in organizacijo življenja ter dela. Vsi so se strinjali, da so pridobili veliko novega znanja in doživeli pomembno življenjsko izkušnjo ter spoznali nove prijatelje. Pohvalili so tudi inštruktorje iz Slovenske vojske za njihovo motiviranost, strokovnost in strogost.

KAR 14 Odstotkov UDELEŽENCEV VOJAŠKEGA TABORA VSTOPI V OBRAMBNI SISTEM

Organizacija vsakoletnih vojaških taborov za dijake in študente slovenskih srednjih šol ter fakultet je vsekakor odlična priložnost, da lahko morebitni kandidati za zaposlitev in delo v Slovenski vojski predhodno spoznajo vojaško življenje ter delo v vojaški organizaciji, prav tako tudi vsi drugi, ki bodo pri svojem poklicu soustvarjali slovenski obrambni sistem. Udeležba je dobrodošla tudi za tiste, ki bodo v svojem domačem in delovnem okolju na podlagi pozitivne izkušnje z udeležbo na taborih promovirali Slovensko vojsko, širili njen ugled v javnosti ter s svojo dobro izkušnjo vplivali na morebitne odločitve kandidatov za zaposlitev v Slovenski vojski. Vojaški tabor in tabori MORS in mladi so mladinska oblika obrambnega usposabljanja državljanov Slovenije. Letos je usposabljanje uspešno končalo 306 oseb. Največ mladih izve za vojaške tabore na spletnih mestih Postani vojak na Facebooku in Instagramu ali na spletni strani Postanivojak.si. Informacije o možnosti udeležbe pa dobijo tudi od prijateljev, sorodnikov in znancev. Statistika kaže, da kar 17 odstotkov udeležencev vojaškega tabora pozneje odda vlogo za zaposlitev v Slovenski vojski, od 12 do 14 odstotkov pa jih vstopi v obrambni sistem. Da bi bil ta odstotek v prihodnje še višji, si v Slovenski vojski in na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije prizadevajo narediti program vojaških taborov še bolj privlačen in zanimiv za mlade. Vojaški tabor so letos že podaljšali za en dan, tako da zdaj traja 14 dni. Iz programa tabora MORS in mladi so izvezli tiste vsebine, ki so bile za mlade manj zanimive, kot je bil na primer obisk muzejev, vključili pa so adrenalinske vsebine, kot sta vožnji z oklepniki in helikopterjem Cougar. Izvedli so več streljanj, tekmovanje med skupinami v športnih igrah, predstavili enote in oborožitev SV ter delovanje SV na misijah. Cilj organizatorjev in izvajalcev še naprej ostaja, da bi udeleženci zadolžili čim boljšo opremo. Tako so jim na letošnjih taborih priskrbeli novejšo uniformo in udobnejšo obutev, ki zmanjša možnost za nastanek žuljev. Udeležence vojaških taborov poskušajo dodatno motivirati in nagraditi tudi tako, da vsak udeleženec po končanem taboru prejme v trajen spomin promocijsko majico in repliko razpoznavne značke z napisom *Postanivojak.si*. Najboljši udeleženec in udeleženka ter najboljši strelec poleg priznanja dobijo tudi praktično darilo. ■

PODČASTNIŠKI ZBOR PRED ENAKIMI IZZIVI KOT SV

Pogovor z glavnim podčastnikom SV višjim praporščakom Danijelom Kovačem

Decembra lani je dolžnost glavnega podčastnika SV prevzel višji praporščak Danijel Kovač. V svoji dolgoletni vojaški karieri je opravljal številne naloge in s svojimi sposobnostmi ter profesionalnostjo predstavlja zgled za mnoge podčastnike v SV. Njegove lastnosti so prepoznali tudi ameriški kolegi, ki so ga sprejeli v Dvoroano slavnih tujih slušateljev Akademije za visoke podčastnike kopenske vojske ZDA. O tem in drugih izzivih pri razvoju podčastniškega zbora SV je spregovoril za bralce naše revije.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Bruno Toič

Kako ste sprejeli novo dolžnost?

Dolžnost glavnega podčastnika SV je zame velik osebni in poklicni izziv. Osebni zato, ker opravljam v življenju tudi vlogo očeta dveh sinov, starih 12 in 7 let, ter soproga. Zato moramo imeti vsi veliko potrpljenja in razumevanja, tako jaz kot moja družina, saj se moramo zavedati, da imam zdaj novo pomembno vlogo, v kateri moram poskrbeti tudi za drugo družino, podčastnike in vojaške SV. Usklajevanje teh vlog je včasih kar zapleteno. Dolžnost glavnega podčastnika SV sprejemam kot velik poklicni izziv, saj sem s tem prevzel veliko odgovornost. Hkrati se zavedam, da imam s svojimi predlogi in dejavnimi vpliv na odločitve na najvišji ravni. V šali lahko rečem, da gre pri prevzemu takšne dolžnosti v bistvu za nespodobno povabilo, ki ga ne moreš zavriniti, tudi če bi ga želel.

Kaj obsega vaše delo?

Glavni podčastnik SV kot položajno najvišji enotovni podčastnik opravlja svoje temeljno poslanstvo v tesnem sodelovanju z načelnikom GŠSV kot del vodstva SV. Je visoki svetovalec na najvišji, strateški, ravni ter podpira namero načelnika. Je tudi prvi svetovalec načelnika na področju vodenja kariernih poti, vojaške discipline, usposabljanja in dobrega počutja vojakov ter podčastnikov. Prav ta položaj ne sme biti podvojen z drugo funkcijo. Z načelnikom izoblikuje poveljniški tim. Kot navaja veljavno Pravilo za štabno delo iz marca 2019, je poveljniški tim strokovno in na zvestobi temelječe partnerstvo med poveljnikom in glavnim oziroma enotovnim podčastnikom na vseh ravneh poveljevanja. Pomeni, da je oblika odnosa poveljniškega tima del sestave poveljevanja in kontrole od ravni voda do ravni strateškega poveljstva. Medtem ko ima poveljnik uradno pristojnost nad enoto, enotovni podčastnik podpira namero ter prednostne in dodeljene naloge poveljnika na podlagi poveljnikovega pooblastila. Temeljno poslanstvo glavnega podčastnika SV je svetovati načelniku GŠSV in vodjem štabnih elementov. Načelniku daje priporočila za vse zadeve glede podčastnikov in vojakov. Skrbi za ravnanje, ki je skladno z veljavnimi pravili, izpolnjevanje standardov, predlaga možnosti za izboljšanje delovne učinkovitosti, prav tako za učinkovito usposabljanje in za vzdrževanje vojaške discipline v organizaciji.

Kakšen je pomen podčastniške podporne linije v SV?

Tudi v SV podčastniška podporna linija deluje. Imamo normativne dokumente, predvsem je pomembna Direktiva o organiziranju in delovanju podčastniškega zbora SV, v kateri so jasno opredeljeni njena vloga, pristojnosti in temeljno poslanstvo. Na vprašanje,

ali podčastniki dovolj dobro razumemo, kaj podčastniška podporna linija je in kaj je njeno temeljno poslanstvo, lahko odgovorim, da v veliko primerih ne. Zato sta zelo pomembna izbor in zavedanje, da enotovni podčastnik ne more biti vsak, ki izpolnjuje osnovne pogoje za napredovanje. Niti slučajno. Prav tako je pomembno, ali častniki in vsi drugi v SV ter širše razumejo vlogo in temeljno poslanstvo podčastniške podporne linije. Lahko navedem, da imamo takšne, ki našo vlogo in poslanstvo zelo dobro razumejo ter nas podpirajo in posledično uporabljajo to orodje poveljnika za to, čemur je namenjeno. A je še vedno kar nekaj posameznikov, ki naše vloge ne razumejo oziroma, kar je najbolj skrb vzbujajoče, je sploh ne želijo razumeti. Naša naloga in naloga enotovnih podčastnikov je, da širimo razumevanje in zavedanje ter predvsem ustrezno predstavljamo vlogo podčastniške podporne linije in nasploh podčastnikov v SV. V primerjavi z vojskami, ki imajo precej daljšo vojaško tra-

podčastnikov so jasno opredeljene v normativnih dokumentih. So podrejeni svojim poveljnikom in pri reševanju problematike podčastnikov in vojakov podrejenih enot tesno sodelujejo z enotovnimi podčastniki teh enot, s katerimi pripravljajo rešitve in jih posredujejo svojim poveljnikom. Podčastniki in vojaki v SV so med seboj povezani v socialna omrežja na podlagi interakcije med seboj podobnimi, tako po položaju kot po statusu v organizaciji. Velikokrat se posamezni podčastniki povezujejo zaradi lastne koristi, kot na primer biti všečen, imeti možnosti za višjo plačo, napredovanje in drugo. Pri razumevanju socialnega omrežja je zato treba upoštevati vse dejavnike, kot so položaj in posledično moč posameznika v SV, vrsta delovnega mesta, motivacija za delo in lastnosti ter model vodenja in struktura vodstvenega kadra. V SV prav tako obstajajo interesne skupine podčastnikov in vojakov, ki se povezujejo med seboj v socialna omrežja zaradi izmenjave osebnih informacij in

V primerjavi z vojskami, ki imajo precej daljšo vojaško tradicijo, je vloga podčastniške podporne linije pri nas odvisna predvsem od razumevanja in zmožnosti uporabe tega orodja, medtem ko tradicionalne vojske to vlogo razumejo in jo izkoriščajo do potankosti.

dicijo, je vloga podčastniške podporne linije pri nas odvisna predvsem od razumevanja in zmožnosti uporabe tega orodja, medtem ko tradicionalne vojske to vlogo razumejo in jo izkoriščajo do potankosti. Zanimivo je, da je tudi večina novonastalih držav umestila podčastniško podporno linijo v strukturo svojih oboroženih sil in, kar še bolj preseneča, da je mnogim prav podčastniški zbor SV svetoval in predstavil svoje izkušnje, razvoj ter umestitev.

Kako je organizirana mreža podčastnikov v SV?

To mrežo bi lahko pravilno poimenovali tudi podčastniško osebno ali socialno omrežje. Omrežje je razvito od najnižjega podčastnika in vojaka v strukturi SV prek enotovnih podčastnikov ravni čete, bataljona, polka, brigade in operativne ravni pa vse do glavnega podčastnika SV. Toda opozoril bi, da ne smemo zamenjevati pojmov osebno socialno omrežje in podčastniška funkcijska podporna linija. Zadnja je vzpostavljena v strukturi od ravni voda in vse do glavnega podčastnika SV. Naloge in pristojnosti enotovnih

virov, potrebnih za delo, in predvsem izmenjave znanja. V kompleksni organizaciji, kot je SV, je takšnih interesnih skupin več in velikokrat je vsa SV odvisna od socialnih omrežij teh skupin.

Kot pravite, podčastnik ni samo poklic, temveč je tudi profesija. Se v SV tega vsi dovolj dobro zavedajo?

Imam srečo, da sem prav o tej temi pred kratkim predaval na nadaljevalnem strokovno-vojaškem usposabljanju in izobraževanju I. stopnje za podčastnike bodočim štabnim vodnikom. Zelo pomembno je, da podčastnik SV že v začetku svoje kariere razume, da biti podčastnik ni le poklic, temveč je nekaj več, je tako imenovana profesija. Tako podčastnikom pojasnimo, kako se strokovne značilnosti poklica kažejo v odgovornostih, postopkih in standardih, ter razpravljamo o vplivih in posledicah profesionalizacije na naloge podčastnikov pri usposabljanju ter vodenju. Najtežja naloga je pojasniti razliko med poklicem in profesijo, stroko, saj je slovenski jezik precej nespecifičen pri razlikovanju obeh, v osnovi latinskih, pomenov. Beseda

poklic namreč združuje obe oznaki. V vsakodnevnem jeziku je beseda profesionalen navadno protipomenka za laičen oziroma amaterski. Profesionalno vedenje navadno označuje vedenje, ki je skladno z etičnimi načeli (moralno), besedo profesionalno pa navadno ocenjujemo na podlagi znanja (ekspertize). Pripadniki neke profesije obvladujejo zahtevno znanje in izkušnje ter se redno in dolgo usposabljaajo. Oblikujejo profesionalno organizacijo, ki nadzoruje vstop v poklic in izvaja profesionalni nadzor nad stroko. Delovanje pripadnikov profesije zaznamujejo profesionalna kultura, strokovni jezik in profesionalna etika. Od podčastnikov SV se to

sodelujemo v delovni skupini MO, v okviru katere pripravljamo ukrepe na tem področju in številnih drugih, ki posredno ali neposredno vplivajo na zadrževanje že vključenih in pridobivanje novih pripadnikov. Naslednji izziv je ureditev ustrezne strukture podčastniških nazivov glede na ravni in ureditev plačnih anomalij. Podčastniški zbor je leta 2018 podal predlog za ureditev ustrezne strukture podčastniških nazivov glede na različne ravni. Naj pojasnim. V SV imamo osem podčastniških činov. Kot ste lahko sami opazili, zadnjega, osmega, čina nima nihče in obstaja samo na papirju, prav tako je večinski čin v štabih polkov,

da v vojaškem izobraževanju potrebujemo pripadnike, tako častnike kot podčastnike, vojaške uslužbence in ne nazadnje civilne osebe, ki imajo vse potrebne kompetence, znanje in veščine ter predvsem izkušnje, s katerimi bodo poskrbeli, da bodo pripadniki SV taktično in tehnično pripravljeni na izzive sodobnega bojišča. Kot zadnje bi poudaril, da če želimo imeti profesionalno vojsko in se uspešno spoprijemati z varnostnimi izzivi prihodnosti ter zahtevami sodobnega bojišča, bo treba vojake in podčastnike obravnavati kot sodelavce, profesionalce, strokovnjake na svojem področju in kot enakovredne partnerje.

in usposabljanje kot temelja vojaške profesije. Podčastniški zbor je konstruktivno pristopil k izzivom vojaške profesije s temeljito prenovno programov vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Trenutno sodelujemo pri evalvacijah podčastniških programov in njihovi nadgradnji ter v sklopučasne delovne skupine revidiramo programe vojaškega izobraževanja in usposabljanja za podčastnike, kar ima za cilj pregled, poenotenje poimenovanja programov, poenotenje forme in vsebine ter zahtevanih ravni znanja. To počnemo zato, da bi primerljivo umestili ravni potrebnih znanj in veščin zaradi doseganja ciljne strukture podčastniških činov iz predloga. Pri tem

Pomembno je zavedanje, da v procesu vojaškega izobraževanja in usposabljanja ne ustvarjamo podčastnika za trenutne potrebe in podčastnika uradnika, temveč podčastnika, ki bo taktično in tehnično izobražen ter usposobljen za spoprijemanje z izzivi sodobnega bojišča.

zahteva in slovenski podčastnik vse to ima. Zato lahko z gotovostjo navedemo, da ima zagotovljene vse pogoje, da je profesionalen. Ne nazadnje imamo za podčastnike opredeljeni poklicni kvalifikaciji podčastnik/podčastnica in višji podčastnik/višja podčastnica, ki v svoji osnovi jasno definirata strokovno znanje in spretnosti, vključno s posebnimi pogoji, ki jih mora izpolnjevati pripadnik, če želi pridobiti to poklicno kvalifikacijo. Žal v SV še vedno nekateri razumejo svoje delo samo kot poklic in ne kot profesijo, kar je delno razumljivo, saj smo se šele pred kratkim začeli zavedati pomembnosti profesionalizma ter predvsem pogojev, ki nam to omogočajo.

Kateri so danes največji izzivi in kako se z njimi spoprijemate? Podčastniški zbor kot del SV se srečuje s popolnoma enakimi izzivi kot SV. Vendar bi se vseeno osredotočil le na najpomembnejše. Danes je največji izziv za podčastnike SV zadrževanje in pridobivanje novih pripadnikov. Zavedamo se, da brez vojakov ni vojske in njenih podčastnikov. Zato podajamo predloge, pobude in mnenja ter tvorimo

bataljonov in brigad štabni vodnik. Prav je, da se v SV po 15 letih članstva Slovenije v Natu vzpostavi ustrezna struktura činov oziroma nazivov za podčastnike in ustrezna umestitev glede na ravni ter skladno z zahtevami in pridobljenimi kompetencami ter priporočili Nata. Tako se bo vzpostavila možnost oblikovanja vzdržnega in usmerjenega kariernega modela ter transparentnega napredovanja, predvsem pa bodo vojaki in podčastniki obravnavana celota. Le tako bo mogoče kandidatu za vojaka predstaviti možnosti, ki jih ima ob vstopu v sistem, kaj mora narediti in kakšna je pot, ki jo mora prehoditi od kandidata do glavnega podčastnika SV. Kolegij glavnega podčastnika SV je s ciljem ureditve ustrezne strukture podčastniških nazivov glede na ravni ponovno podal predlog načelnici GŠSV ter pripravil predloge in mnenja s ciljem ureditve plačnih anomalij. Eden izmed pomembnih izzivov je tudi razumevanje vloge podčastnika v procesu vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Tukaj mislimo predvsem na ustrezno umestitev dolžnosti inštruktorjev in predavateljev. Zavedati se je treba,

Kam bo usmerjen razvoj podčastniškega zbora SV? Razvoj podčastnikov SV sledi ambicijam načelnice GŠSV, ki jih je izpostavila ob prevzemu dolžnosti. Naštel bom samo nekatera pomembna področja. Prvo je ureditev statusa pripadnika SV. Za profesionalne oborožene sile večine držav je značilno, da so vojaki in podčastniki obravnavana celota. Prav tako jih vidi Nato, saj oznako OR (*Other Ranks*) uporablja za vojake in podčastnike od OR-1 do OR-9. Večina zahodnih profesionalnih vojsk poimenuje to celoto z angleškim izrazom *Enlisted*. Zato je cilj vzpostaviti strukturo od vojaka do glavnega podčastnika SV, ki sledi smernicam zavezništva, predvsem Natovi strategiji delovanja podčastniških zborov zavezništva iz leta 2017. S ciljem ureditve statusa kot glavni podčastnik SV dejavno sodelujem v delovni skupini MO, ki jo vodi svetovalec v Kabinetu ministra za obrambo RS Boštjan Šefic. Skupina pripravlja ukrepe prav na področju izboljšanja statusa pripadnikov SV, še zlasti vojakov. Pri tem s predlogi, mnenji in tudi kritiko pomaga prav vsak podčastnik SV. Drugo področje sta vojaško izobraževanje

izhajamo iz teh zahtev in delamo skladno z veljavno Doktrino vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter Natovim priročnim učnim programom za strokovno vojaško izobraževanje za podčastnike in Natovo strategijo delovanja podčastniških zborov zavezništva iz leta 2017. Pomembno je poenotenje organizacijske kulture SV, pri čemer podčastniški zbor pomaga pri ugotavljanju organizacijske kulture v SV ter s postavitvijo ogledala zboru kot celoti, saj je treba vsem vojakom in podčastnikom pojasniti, da se spreminjanje začne najprej pri nas, SV pa lahko pomaga z jasno vizijo zelene filozofije vodenja in določitvijo predvsem kriterijev uspeha. Naša glavna usmeritev bo tudi razvoj delovnega okolja, v katerem so pomembne reference za opravljenost dela posameznika in kolektiva, okolja, v katerem mora vsak posameznik delovati skladno z normativnimi akti, strokovno in zakonito ter v katerem iskanje bližnjic ni sprejemljivo. Obenem pa mora opravljati svoje delo vestno, pogumno in s sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja. Razvoj podčastniškega zbora bo usmerjen v podporo ciljev zmogljivosti s kakovostnim usposabljanjem tako na

individualni kot kolektivni ravni. Podčastniški zbor bo letos pripravil za uporabo v SV nadgrajen katalog individualnih veščin ravni 1-4 ter predvsem nove kataloge individualnih vojaških veščin rodov in služb v SV. To za nas pomeni poenotenje in izvedbo postopkov, ki bodo podpirali poslanstva enot. Kot zadnjo usmeritev bi izpostavil mednarodno sodelovanje, v okviru katerega želimo predvsem utrditi že delujoče oblike ter nadgraditi sodelovanje na področju vojaškega izobraževanja in usposabljanja.

Kako pa vidite to področje? Pomembno je zavedanje, da v procesu vojaškega izobraževanja in usposabljanja ne ustvarjamo podčastnika za trenutne potrebe in podčastnika uradnika, temveč podčastnika, ki bo taktično in tehnično izobražen ter usposobljen za spoprijemanje z izzivi sodobnega bojišča. Zato so in bodo v ospredju še vedno tradicionalne oblike usposobljenosti in pripravljenosti, kot so strelska usposobljenost, fizična pripravljenost, vodenje malih taktičnih enot, skrb za medčloveške odnose, motivacijo in moralo vojakov ter drugo.

Vse to mora biti nadgrajeno z znanjem, potrebnim za odziv na sodobnem bojišču, ki ga ogrožajo hibridne grožnje.

Pred kratkim ste dobili visoko priznanje Akademije za visoke podčastnike kopenske vojske ZDA. Kaj vam to pomeni? Zavedam se, da takšna razglasitev ni samo-umevna. Je postopek in proces, ki traja najmanj tri mesece. Začne se z nominacijo, ki jo pripravi ambasada ZDA v Sloveniji. Šola jo potrdi ali zavrne. Razglasitev poteka na šoli in je usklajena s koncem šolanja generacije. Na slovesnost so povabljeni visoki gosti, predstavniki ameriških oboroženih sil in ministrstva za obrambo ter tujih vojsk. Vabljeni so tvoji soproga in prijatelji. Ob moji razglasitvi je bil prisoten tudi predstavnik Nacionalne garde Kolorada. Dogodek je bil zame velika čast in moram priznati, da sem se tokrat ob govoru prvič počutil nelagodno. Ta razglasitev pomeni nagrado za ves vložen trud in odrekovanja tako mene kot moje družine v času mojega dela v SV. Poklicno pa pomeni veliko čast zame, za SV in za Slovenijo. ■

Predsednik vlade voščil kontingentom na misijah

Pred dnevom državnosti je na Ministrstvu za obrambo 24. junija potekala videokonferenca, na kateri je predsednik vlade Marjan Šarec prisluhnil poročanju vodij kontingentov Slovenske vojske, ki delujejo v mednarodnih operacijah in na misijah. Poudaril je, da smo na vse pripadnice in pripadnike Slovenske vojske na dolžnosti v tujini lahko izjemno ponosni. Ob državnem prazniku jim je čestital in jim zaželel še veliko motivacije ter mirnih razmer.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

Predsedniku vlade Marjanu Šarcu so poročali poveljniki kontingentov Slovenske vojske iz Afganistana, Libanona, Kosova, Bosne in Hercegovine, Iraka, Latvije, Malija in Italije. V dvanajstih mednarodnih operacijah in na misijah po vsem svetu je trenutno 348 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske. Največ, 242, jih deluje v okviru sil Kfor na Kosovu, 47 na misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji, 15 na misiji Združenih narodov Unifil v Libanonu, deset v okviru mednarodne misije EU Althea v Bosni in Hercegovini, po nekaj posameznikov pa še v sestavi drugih misij na Bližnjem vzhodu, afriški celini in Balkanu. Poveljniki kontingentov so v pogovoru s predsednikom vlade povzeli varnostne razmere, razporeditev med pripadnicami in pripadniki ter poročali o svojem delu pri zagotavljanju stabilnosti in miru.

Predsednik vlade jih je ob tej priložnosti pozdravil in se jim zahvalil za njihovo plemenito delo. Poudaril je pomen lastne države in da se družba danes premalo zaveda, kaj to pomeni: »Lahko smo ponosni

in moramo biti ponosni, da imamo svojo državo, saj veliko narodov po svetu te sreče še vedno nima.« Spomnil je na dogodke pred 28 leti in izjavil, da bi lahko takrat misije potekale tudi pri nas, vendar smo srečno preživeli desetdnevno vojno in se uspešno osamosvojili. »Misi-je Slovenske vojske so zelo pomembne, saj Slovenija tako pripomore k ohranjanju miru in stabilnosti po svetu,« je po videokonferenci poudaril Marjan Šarec ter pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske čestital ob dnevu državnosti. Zaželel jim je, da bi obdržali motivacijo za delo, predvsem pa, da bi mirno preživeli svojo misijo, saj nekateri svoje dolžnosti opravljajo na zelo nevarnih območjih.

Na videokonferenci sta poleg predsednika vlade pripadnike Slovenske vojske v operacijah in na misijah nagovorila minister za obrambo Karl Erjavec in načelnica Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Alenka Ermenc, ki sta jim ob tej priložnosti čestitala ter se zahvalila za prizadevanja in profesionalno delo pri zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti. ■

V Bruslju o strateških izzivih Nata

Od 26. do 27. junija je na sedežu Nata v Bruslju potekalo zasedanje obrambnih ministrov zaveznštva, ki se ga je udeležil tudi obrambni minister Karl Erjavec z delegacijo. Srečanje je bilo pomembno v političnem in tudi vsebinskem smislu ter je pomenilo del priprav na decembrsko srečanje voditeljev, ki bo potekalo v Londonu. Ministri so obravnavali različne strateške izzive zaveznštva, med njimi prihodnost evro-atlantske varnosti in stabilnosti po morebitnem prenehanju veljavnosti pogodbe o jedrskih raketah srednjega dosega. Poleg tega so govorili tudi o drugih vprašanjih, povezanih z odvrčalno in obrambno držo zaveznštva, ter pregledali napredek v prizadevanjih za delitev bremen. Razpravljali so še o razvoju in vplivu sodobnih tehnologij ter veselja. Med srečanjem so potekale tudi razprave, ki bodo glede na trenutne varnostne razmere določale prihodnjo Natovo držo.

Besedilo: SSK
Foto: www.nato.int

Dvodnevno srečanje obrambnih ministrov zaveznštva se je začelo z delovnim zasedanjem, v okviru katerega so sodelujoči razpravljali o posledicah ruskega razvoja sodobnih kopenskih vodenih raket srednjega dosega, ki so v nasprotju s pogodbo o jedrskih raketah srednjega dosega. Prvi dan se je končal z delovno večerjo, na kateri so bili tudi predstavniki EU in Finske ter Švedske. Ministri so tam izpostavili izzive in priložnosti sodobne tehnologije ter inovacij. Tehnološki razvoj, ki ga zaznamujejo omrežja 5G, umetna inteligenca, kvantna tehnologija in vesolje, povzroča določena varnostna tveganja, predvsem z vidika uporabe ter morebitnih zlorab. Poleg krepitev naložb v najnaprednejše tehnologije morajo biti v Natu pozornejši na omenjena varnostna tveganja ter izkoristiti priložnosti, ki jih omogočajo naprednejše tehnologije.

Drugi dan srečanja se je začel z zasedanjem v zavezniškem formatu na temo uvedbe Natove odvrčalne in obrambne držbe ter delitve bremen. Ministri so se v okviru razprave osredotočili predvsem na napredek pri uvajanju Natove pobude za krepitev odzivnosti sil in zavezniški okrepljeni pomorski držbi ter se seznanili z napredkom na drugih področjih dela. Potrdili so prvo celovito Natovo politiko do veselja. Generalni sekretar zveze Nato Jens Stoltenberg je predstavil poziti-

ven napredek zaveznic pri upoštevanju valižanske zaveze glede delitve na tri stebre, in sicer denar, zmogljivosti in operacije. Skladno s to zavezo je Republika Slovenija leta 2016 ustavila in obrnila trend padanja obrambnih izdatkov. Rast se bo nadaljevala leta 2019, ko naj bi skladno z rebalansom proračuna obrambni izdatki dosegli 1,1 odstotka BDP in nato predvidoma po 0,1 odstotka na leto vse do leta 2024, ko naj bi dosegli 1,5 odstotka BDP.

Ministrsko srečanje se je končalo z zasedanjem z operativnimi partnerji v formatu misije Odločna podpora (RSM). Na zasedanju so sodelovali afganistanski obrambni minister in predstavniki EU, OZN in Svetovne banke. V Afganistanu se pojavljajo možnosti za mir, zato se poskuša zagotoviti popolna podpora ZDA v okviru mirovnega procesa, pri čemer je varnostni vidik pomemben za trajno rešitev razmer. Ob robu ministrskega srečanja so se že tradicionalno sestali obrambni ministri držav, ki v podporo zavezniški odvrčalni in obrambni držbi sodelujejo v kanadsko vodeni bataljonski bojni skupini na misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji, ter ministri držav, ki sodelujejo v konceptu vodilnih držav pod vodstvom Nemčije. Po koncu zasedanja je potekalo srečanje globalne koalicije za boj proti Islamski državi, ki so ga organizirale Združene države Amerike. ■

SV pomaga pri varovanju meje s 130 vojaki

V ponedeljek, 22. julija, je Slovenska vojska v podporo izvajanju nalog Policije pri varovanju državne meje dodatno napotila 35 pripadnikov. Z napotenimi dodatnimi silami je okrepila vrste Policije na širšem območju Policijske uprave Koper. Vsak dan tako v mešanih patruljah in na opazovalnicah SV pomaga Policiji z enoto moči okrepljene čete, torej s približno 130 pripadniki. Vodja operative sil SV podpolkovnik Miha Kuhar je poudaril, da s Policijo ves čas dobro sodelujejo, skupaj koordinirajo vse naloge in tudi v prihodnje bodo delo nadaljevali na enak način.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Slovenska vojska

SV POMAGA POLICIJI PRI VAROVANJU DRŽAVNE MEJE Z DATATNIMI 35 VOJAKI.

SV PODPIRA POLICIJO PRI REŠEVANJU MIGRANTSKE KRIZE OD OKTOBRA 2015

SV na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije od 19. oktobra 2015 neprekinjeno podpira Ministrstvo za notranje zadeve pri reševanju migrantskih razmer, od 18. februarja 2016 pa podpira Policijo tudi pri varovanju državne meje. SV se odziva na zahteve Policije po večji podpori varovanja državne meje oziroma preprečevanja nezakonitih migracij. Naloge, ki jih opravlja v podporo Policiji, so na začetku vključevale sodelovanje v mešanih patruljah na območjih posameznih policijskih uprav pri širšem varovanju državne meje, od novembra 2015 pa s Policijo sodelujejo tudi pri postavljanju in vzdrževanju začasnih tehničnih ovir. Od oktobra 2018 SV Policijo podpira tudi pri opazovanju širšega območja državne meje z moštvo in brezpilotnimi letali.

PATROLJIRANJE V MEŠANIH PATRULJAH ALI SAMOSTOJNO, TUDI Z LAHKIMI OKLEPNIKI

Temeljna naloga pripadnikov SV ostaja skupno patroljiranje v mešanih patruljah s policisti, prav tako vojaki samostojno patroljirajo in opazujejo, pri čemer uporabljajo tudi lahka oklepna vojaška vozila. SV pomaga tudi pri vzdrževanju začasnih tehničnih ovir, dogajanje ob meji pa redno nadzorujejo z brezpilotnimi letali. Podpolkovnik Kuhar je izpostavil, da SV opravlja naloge, za katere jih zaprosi Policija, in se takoj odzove. »Če bo potreba, bomo na prošnjo Policije prispevali v pomoč dodatne sile,« je še dodal.

SV S PRISOTNOSTJO OB MEJI DELUJE ODVRAČALNO

Podpolkovnik Kuhar je poudaril, da SV s prisotnostjo ob državni meji deluje odvrtačno. Od 24. februarja do 23. maja 2016 je Vlada Republike Slovenije pripadnikom SV v podporo reševanju migrantskih razmer dodelila dodatna pooblastila, ki izhajajo iz 37. a člena Zakona o obrambi. Skladno s pooblastili so v tem času smeli tudi opozarjati, napotovati, začasno omejevati gibanje in sodelovati pri obvladovanju skupin ter množic. Podpolkovnik Kuhar je dejal, da so trenutne pristojnosti pripadnikov SV pri nadzoru državne meje jasno opredeljene s 37. členom Zakona o obrambi. »Če pa se slovenska vlada odloči drugače, lahko opravljamo tudi naloge po 37. a členu, na kar smo pripravljeni,« je še zagotovil.

NA NALOGE V PODORO POLICIJI VOJAKE NAPOTILI VEČ KOT 141.000-KRAT

Skupno je SV na podporne naloge Policiji napotila svoje pripadnike 141.302-krat in za te naloge prevozila skoraj pet milijonov kilometrov. Skladno z navodili Policije pa so pripadniki SV postavili in vzdrževali približno 160 kilometrov začasnih tehničnih ovir. Od začetka podpore varovanja državne meje do 10. julija 2019 je SV svoje pripadnike napotila 78.209-krat oziroma sodelovala v skoraj 51.000 patruljah. ■

Predsednik državnega sveta na obisku v SV

Predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Alojz Kovšca je bil v četrtek, 18. julija, na obisku na Generalštabu Slovenske vojske. Načelnica generalmajorka Alenka Ermenc mu je s sodelavci predstavila vizijo delovanja Slovenske vojske in ga seznanila z aktualnimi temami, kot sta strategija nacionalne varnosti in bela knjiga, ter drugimi krovnimi zakonodajnimi akti.

Besedilo: www.ds-rs.si
Foto: Bruno Toič

Sogovornika sta se dotaknila najbolj perečih vprašanj glede zagotavljanja optimalnih pogojev za delovanje in razvoj SV ter njene obrambne sposobnosti, predvsem pa, kako okrepiti možnosti sodelovanja med Državnim svetom RS in Slovensko vojsko, kar se po mnenju obeh sogovornikov v preteklosti ni dovolj izkoristilo. Naloge Slovenske vojske so celovite ter vključujejo tako vojaško izobraževanje in usposabljanje, zagotavljanje redne pripravljenosti, sposobnost vojaške obrambe, opravljanje nalog zaščite in reševanja kot tudi izpolnjevanje mednarodnih obveznosti ter zagotavljanje podpore Policiji pri varovanju državne meje. Dobro poznavanje delovnih nalog in obveznosti SV kot organa v sestavi Ministrstva za obrambo je zato glavni pogoj, da lahko tudi politika ustrezno presodi in obravnava zakonodajne rešitve ter zagotavlja zadostna finančna sredstva za njegovo optimalno delovanje, je prepričan predsednik državnega sveta Alojz Kovšca. ■

Pripadnik SV postal glavni podčastnik Natove šole

V četrtek, 18. julija, je v nemškem mestu Oberammergau na sedežu Natove šole (NATO School Oberammergau – NSO) potekala slovesnost s primopredajo dolžnosti poveljnika in glavnega podčastnika šole. Dolžnost glavnega podčastnika Natove šole je prevzel visoki podčastnik iz SV, višji praporščak Gorazd Škorjanc. Imenovanje na tako visok položaj pomeni enega največjih zgodovinskih dosežkov za podčastniški zbor SV in Slovensko vojsko.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: NSO

Natova šola Oberammergau je dobila tudi novega poveljujočega, polkovnika Michaela A. Davisa iz oboroženih sil ZDA, ki je bojni prapor prevzel od svojega predhodnika, ameriškega polkovnika Timothyja E. Dreifkeja, ki je bil na čelu šole pretekli dve leti. Višji praporščak Gorazd Škorjanc iz SV je dolžnost glavnega podčastnika prevzel od slovaškega kolega, štabnega praporščaka Miroslava Dulaja. Slovesnosti sta se udeležila viceadmiral Colin J. Kilrain, poveljnik Natovega poveljstva za specialne operacije, in njegov glavni podčastnik višji štabni praporščak Andrew Harrison. Proslavo ob primopredaji dolžnosti so popestrili glasbeni nastop pihalnega orkestra ameriške vojske iz Wiesbadna, nastop skupine tolkalcev iz Peitinga in dinamični prikaz skupine topničarjev iz Urspringa. ■

Direktorji Natovih centrov odličnosti v Sloveniji

Na Bledu je potekala od 9. do 11. julija konferenca direktorjev Natovih centrov odličnosti (2019 COE Director's Conference). V organizaciji Zavezniškega poveljstva za transformacijo jo je gostil Natov center odličnosti za gorsko bojevanje (NCOGB), ki deluje v Poljčah na Gorenjskem. Konferenca so se udeležili direktorji 25 akreditiranih Natovih centrov odličnosti in predstavniki Zavezniškega poveljstva za transformacijo. Udeležence je nagovoril tudi obrambni minister Karl Erjavec, ki je v okviru konference z direktorjem Evropskega centra odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj dr. Mattijem Saarelainenom podpisal notifikacijsko pismo o pridružitvi Republike Slovenije evropskemu centru odličnosti. Center deluje od leta 2017 v Helsinkih na Finskem.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Bruno Toič

V NATU 25 AKREDITIRANIH CENTROV ODLIČNOSTI

Trenutno deluje 25 Natovih akreditiranih centrov odličnosti, še trije pa so v postopku akreditacije. Natovi centri odličnosti delujejo kot neodvisne mednarodne vojaške organizacije, ki so praviloma usmerjene na ozka in specializirana področja ter se pri delovanju odzivajo na ugotovljene pomanjkljivosti v delovanju Natovih enot in poveljstev. Predstavljajo zmogljivosti, ki zagotavljajo Natu in partnerskim državam preoblikovanje enot ter poveljstev na izbranih vojaškostrokovnih področjih, hkrati pa tudi podpirajo njihovo operativno delovanje. Namenjani so predvsem povečanju in izboljšanju določenih zmogljivosti

sti ter učinkovitejši izrabi že oblikovanih zmogljivosti Natovih članic in partnerskih držav. Prvi center odličnosti v okviru zavezništva je bil ustanovljen in akreditiran že leta 2005.

SLOVENIJA IMA BOGATO TRADICIJO S PODROČJA GORSKEGA BOJEVANJA

Slovenija in Slovenska vojska imata bogato tradicijo s področja bojevanja v gorskem svetu. Prav tako si je Slovenska vojska pridobila mednarodno zaupanje držav zavezništva kot obrambna sila, ki ima poleg naravnih danosti tudi visoko strokovno znanje in izkušnje s področja

DIREKTORJI NATOVIH CENTROV ODLIČNOSTI Z OBRAMBNI MINISTROM

vojaškega gornštva ter bojevanja v gorah. Natove države članice so se zato odločile podpreti vzpostavitev centra odličnosti za gorsko bojevanje v Sloveniji. Center je bil konec leta 2015 ustrezno preverjen in akreditiran, Slovenija pa se je kot država ustanoviteljica zavezala, da bo zagotovila infrastrukturo ter večinski del kadrovske sestave. Ustanovnim državam, Sloveniji, Nemčiji, Italiji, Hrvaški in Avstriji, sta se s podpisom sporazuma o soglasju pridružili še Romunija in Poljska. Center odličnosti za gorsko bojevanje je v času svojega delovanja vzpostavil pomembne povezave v domovini in tujini. Prav tako zastopa in predstavlja interese sodelujočih držav ter skladno z Natovim

tejši uporabi. Udeležence konference je nagovoril obrambni minister Karl Erjavec. V svojem govoru je izpostavil, da je strokovno znanje, ki se oblikuje in izpopolnjuje v teh centrih, še zlasti pomembno za reševanje različnih izzivov v spreminjajočem se varnostnem okolju. To pa po njegovih besedah vključuje hiter tehnološki razvoj, ki zahteva pozornost in sprotne prilagajanje. Dodal je, da je treba naše zmogljivosti in doktrine nenehno preverjati in prilagajati. Samo tako lahko razvijemo primerno orodje za spoprijemanje z današnjimi zahtevami in izzivi v prihodnosti. V nadaljevanju je izpostavil zavezanost Slovenije k razvoju zmogljivosti zavezništva na področju gorskega bojevanja.

PO PODPISU
NOTIFIKACIJSKEGA PISMA
O PRIDRUŽITVI SLOVENIJE
EVROPSKEMU CENTRU
ODLIČNOSTI NA FINSKEM

konceptom *Pametne obrambe* (Smart Defence) razvija koncepte in doktrine, oblikuje pridobljene izkušnje in pripravlja ter izvaja izobraževanja in usposabljanja s področja gorskega bojevanja.

KONEC LETA NAJ BI NATOV CENTER ODLIČNOSTI ZA GORSKO BOJEVANJE ŠTEL DEVET ČLANIC

Analiza obstoječih oblik in struktur, povezanih z gorskim bojevanjem, je pokazala, da je bila odločitev zavezništva o ustanovitvi specializirane ustanove za gorsko bojevanje upravičena. Posamezne države imajo dobro razvite zmogljivosti za gorsko bojevanje, ki jih učinkovito uporabljajo v okviru svojih nacionalnih kontingentov na različnih interesnih področjih. V nasprotju s tem pa večnacionalne zmogljivosti, napotene na gorska območja, večinoma delujejo na podlagi veljavnih nacionalnih standardov. Zagotavljanje ustrezne stopnje združljivosti posameznih elementov je zato zahtevno, pogosto pa se odraža tudi v določenih koordinacijskih težavah na bojišču. Hierarhija Natovih standardov to področje obravnava samo v posameznih elementih, kar ne zadovoljuje vseh potreb poveljujočih. Natov center odličnosti za gorsko bojevanje v Sloveniji je bil med drugim ustanovljen tudi zato, da bi zapolnil omenjeni primanjkljaj in oblikoval nujne standarde. Direktor Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje polkovnik Boštjan Blaznik je ocenil, da je bil center od akreditacije do zdaj že precej uspešen, saj je pridobil še dve novi državi članici, in sicer Romunijo in Poljsko, Črna gora pa sodeluje kot opazovalka. V centru dela tudi častnik iz ZDA. Polkovnik Blaznik je poudaril, da bo center konec leta štel devet držav članic, kar bo omogočilo njegovo še boljše delovanje.

NA KONFERENCI V SLOVENIJI PREGLEDALI DELOVANJA NATOVIH CENTROV ODLIČNOSTI IN NJHOVO SODELOVANJE V ZAVEZNIŠTVU TER S PARTNERJI

Konferenca direktorjev Natovih centrov odličnosti, ki poteka vsako leto, je v treh dneh združila direktorje vseh 25 Natovih centrov odličnosti ter visoke predstavnike Natovih poveljstev. Letos jo je gostil Natov center odličnosti za gorsko bojevanje iz Slovenije, namenjena pa je bila pregledu delovanja Natovih centrov odličnosti, njihovem sodelovanju v zavezništvu in s partnerji ter predvsem njihovi še učinkovi-

Spomnil je, da ima Slovenija bogato gorniško zgodovino in tradicijo, saj so na naših gorah v preteklosti potekali zahtevni vojaški spopadi. Zato se je odločitev o ustanovitvi Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Sloveniji po njegovih ocenah izkazala kot logična in pravilna. Minister Erjavec se je ob koncu zahvalil direktorju Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje polkovniku Boštjanu Blazniku in vsej ekipi za odlično opravljeno delo, zainteresirane države pa je pozval, naj razmislijo o morebitnem prihodnjem sodelovanju.

PRIDRUŽITEV SLOVENIJE EVROPSKEMU CENTRU ODLIČNOSTI ZA PREPREČEVANJE HIBRIDNIH GROŽENJ

V okviru konference direktorjev Natovih centrov odličnosti sta minister Karl Erjavec in direktor Evropskega centra odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj dr. Matti Saarelainen na Bledu podpisala notifikacijsko pismo o pridružitvi Republike Slovenije Evropskemu centru odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj, ki deluje od leta 2017 v Helsinkih na Finskem. Finska sicer ni članica zveze Nato. Ta center je edini evropski center, medtem ko jih je v Natu 25, Slovenija pa je članica kar petih centrov odličnosti. Evropski center odličnosti na Finskem združuje države članice Nata in EU, z njim sodelujeta tudi EU in Nato kot organizaciji. Z omrežji strokovnjakov razvija nacionalno in mednarodno sodelovanje ter znanje in izkušnje za spoprijemanje s hibridnimi grožnjami. Minister Erjavec je po podpisu notifikacijskega pisma poudaril, da postajajo hibridne grožnje vse pogostejše. Dogajajo se ne samo v vojnem času, temveč tudi v miru, in močno vplivajo na naše življenje, saj je svet povezan z različnimi tehnologijami. Zato je po njegovih besedah pomembno skupno sodelovanje, da se lahko tem grožnjam primerno upremo. Erjavec prav tako podpira sodelovanje med Natom in EU. Izpostavil je še, da bo članstvo v Evropskem centru odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj dobra priložnost za izmenjavo izkušenj in znanja zaposlenih na ministrstvu ter v drugih varnostnih službah, zlasti pa za vzpostavitev strategije, kako se jim izogniti. Tudi namestnik poveljnika Zavezniškega poveljstva za transformacijo admiral Manfred Nielson je izpostavil, da je glede na številne izzive, s katerimi se spoprijemamo, najpomembnejše sodelovanje. Tako je tudi omenjeni evropski center povezan z Natom in njegovimi centri odličnosti ter z njimi sodeluje. ■

SLOVENSKA VOJSKA Z LADJO TRIGLAV NA VAJI V ČRNI GORI

V akvatoriju Črne gore je od 18. do 28. junija potekala mednarodna pomorska vojaška vaja ADRION LIVEX 2019. Na vaji je med pripadniki vojaških mornaric iz šestih držav Jadransko-jonske pobude (ADRION) sodelovala tudi Slovenska vojska z 39 pripadniki 430. mornariškega diviziona in drugih enot. Večina posadke večnamenske ladje Triglav 11 je bila iz sestave 430. mornariškega diviziona. Slovenska vojska je vajo gostila že leta 2012. Vaja za leto 2020 je znova načrtovana v Republiki Sloveniji, skladno z načrtom rotacije med članicami pobude. Predlog izvedbe je uvrščen v osnutek načrta vaj Slovenske vojske za leto 2020.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: črnogorsko ministrstvo za obrambo in 430. MOD

V ČRNI GORI MORNARICE IZ ŠESTIH DRŽAV

Vaja ADRION LIVEX 2019 je bila že štiri-najsta vaja mornaric Jadransko-jonske pobude (ADRION), ki je skladno z vsakoletno rotacijo potekala že drugič v Črni gori. Črna gora je gostila vajo že leta 2011, tokrat pa se je predstavila prvič kot polnopravna članica zveze Nato. Pomorsko vajo ADRION LIVEX po načelu rotacij vsako leto organizira ena izmed članic pobude. Pobuda ADRION izhaja iz določb konference za varnost in razvoj v Jadranskem in Jonskem morju, ki se je 20. maja 2000 končala s podpisom deklaracije v Anconi. Deklaracija je temelj zagotavljanja varnosti in sodelovanja držav na tem območju ter trajnostnega razvoja regije. Namen vaje je urjenje poveljnikov v načrtovanju in izvajanju pomorskih večnacionalnih operacij, krepitev povezljivosti med udeleženi-mi pomorskimi silami z vzajemnim poznavanjem opremljenosti in zmožnosti sil ter urjenje v mednarodnem okolju in uporabi skupnih postopkov v različnih taktičnih situacijah. Prav tako je vaja prispevala k izmenjavi znanja in izkušenj ter krepitvi povezljivosti in prijateljskih vezi med pomorskimi enotami držav članic pobude. Na vaji so poleg gostiteljice, mornarice vojske Črne gore, sodelovale še mornarice iz drugih petih držav, in sicer Albanije, Grčije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Med sodelujočimi plovili so prevlado-vale patrolne ladje, italijanska mornarica pa se je vaje udeležila z najnovejšo fregato. Poveljnik večnamenske ladje Triglav 11 poročnik bojne ladje Simon Vrabec je povedal, da je Slovenska vojska na vaji v Črni gori sodelovala z večnamensko ladjo Triglav 11, slovenski kontingent pa je sestavljalo 39 pripadnikov SV, izmed njih je bilo 33 pripadnikov iz 430. mornariškega diviziona, štirje pripadniki iz Specializirane enote vojaške policije in dva pripadnika Vojaške zdravstvene enote.

NAJPREJ IZVEDENO URJENJE V PRISTANIŠČU

Posadka ladje Triglav 11 je iz koprskega pristanišča na vajo v teritorialne vode Črne gore

odplula 15. junija. Vaja ADRION LIVEX 2019, ki je potekala od 18. do 25. junija, je bila razdeljena v več delov. V prvem sta bila izvedena integracija sil in urjenje v pristanišču v obliki delavnic za aktivnosti, ki so pozneje potekale na morju. Delavnice so obsegale urjenje postopkov skupine za pregled plovil (angl. boarding team), ki so jih vodili inštruktorji grške mornarice iz Natovega centra za urjenje pomorskih prestreznih operacij (NATO Maritime Interdiction Operational Training Centre – NMOTC) s Krete. Posadke so urile tudi postopke, ki se izvajajo ob požaru in prodoru vode v notranjost ladij ter postopke pomorske signalizacije. Ob koncu prve faze je bila izvedena še prikazna vaja gašenja požara na ladji z intervencijo vseh pristojnih služb, za kar so poskrbeli pripadniki črnogorske mornarice. Prvi del vaje v

pristanišču se je končal 24. junija. Medtem so člani posadk vseh sodelujočih držav v duhu krepitve prihodnjega sodelovanja posadili oljke. Poveljnik slovenske ladje Triglav se je v Podgorici na povabilo veleposlanika Republike Slovenije v Črni gori udeležil sprejema ob dnevu državnosti Republike Slovenije.

POSADKE VOJAŠKIH LADIJ SO SE URILE NA MORJU

V drugem delu vaje od 25. do 27. junija so bile izvedene aktivnosti na morju. Te so obsegale taktično manevriranje posadk ladij, urjenje v komuniciranju, operacije iskanja in reševanja na morju, izvajanje pomorskih prestreznih operacij s pregledom sumljivih plovil, signalizacijo s svetlobnimi signali v nočnem času in izvajanje zaščite sil na sidrišču ter bojno streljanje na morju z ladijsko oborožitvijo. Posadka večnamenske ladje Triglav 11 je uspešno izvedla streljanje s šestcevnim 30-milimetrskim topom AK-306, mitraljezi MTPU 14,5 milimetra in postopke zračne obrambe z izstrelitvijo toplotnih ter radarskih vab. Obenem je slovenska skupina za pregled v okviru vaje prestrezanja in pregleda sumljivega plovila uspešno opravila svojo nalogo. Zadnji dan vaje je bila izvedena zaključna analiza vaje, ki ji je sledila vrnitev črnogorskih plovil v domovino. Posadka večnamenske ladje Triglav 11 se je v Slovenijo srečno vrnila 29. junija. Poročnik bojne ladje Vrabec je ocenil, da je vaja uspela. Udeležba na mednarodni vaji predstavlja dobro izkušnjo za pripadnike posadke ladje, še zlasti za nove in dodane člane, ki so bili prvič na daljši plovi z ladjo. Med plovo je posadka slovenske vojaške ladje opravljala redne naloge in urjenja postopkov ob izrednih dogodkih, zlasti ob prodoru vode, požaru na ladji, okvari krmila itn., saj morajo biti vsi člani posadke pripravljeni na ukrepanje v izrednih razmerah. Poročnik fregate Grega Tušar pa je z udeležbo na vaji uspešno končal svoje usposabljanje za poveljnika večnamenske ladje Triglav 11. ■

URJENJE
SLOVENSKE
SKUPINE ZA
PREGLED LADIJ

BOJNO STRELJANJE S ŠESTCEVNIM LADIJSKIM TOPOM

GORNIKI IZ SV NA VAJI V ITALIJI

Od 4. do 12. julija je v severni Italiji potekala mednarodna vojaška vaja gorskih enot Lavaredo 2019. Na vaji na območju Sekstenskih Dolomitov na Južnem Tirolskem se je usposabljal približno 700 pripadnikov gorskih enot iz sedmih držav. Namen vaje je bil poenotiti in dvigniti raven povezljivosti na področju bojevanja ter posredovanja v gorskem svetu v vseh vremenskih razmerah. Med udeleženci vaje so bili tudi štirje pripadniki 132. gorskega polka z Bohinjske Bele, ki so bili v vadbene aktivnosti vključeni pri tehničnem oziroma plezalnem delu.

Besedilo: stotnik Aleš Hočevar, 132. gorski polk SV
Foto: www.esercito.difesa.it in 132. gorski polk SV

V TEHNIČNEM DELU VAJE SO UDELEŽENCI PRIKAZALI PLEZANJE PO LAŽJE IN TEŽJE DOSTOPNIH SMEREH.

VAJA NA PRIZORIŠČU DOGODKOV PRVE SVETOVNE VOJNE

Velik del severne Italije je sestavljen iz gora in veliko trenutnih operacij po svetu poteka v gorskih ter odmaknjenih predelih. Vaja Lavaredo 2019, ki sta jo organizirali alpinisti Julija in Taurinense iz italijanske vojske, je potekala na prizorišču dogodkov prve svetovne vojne, v gorskem kompleksu Tri Cine (Tre Cime di Lavaredo). To so ene najmarkantnejših gora v Dolomitih in naravna znamenitost, ki je tudi pod Unescovo zaščito. Ležijo na Južnem Tirolskem v Sekstenskih Dolomitih. Najlepši pogled nanje je s severne strani, najvišji vrh pa je Velika Cina (Cima Grande) z nadmorsko višino 2999 metrov.

V VADBENE AKTIVNOSTI VKLJUČENIH OKOLI 700 VOJAKOV IZ SEDMIH DRŽAV

Mednarodna vojaška vaja Lavaredo 2019 je gostila okoli 700 vojakov iz sedmih držav, in sicer iz Italije, Čila, Omana, Španije, Francije, Severne Makedonije in Slovenije. Več kot 200 plezalcev se je povzpelo po 14 plezalnih smerih, od najdostopnejših do najtežjih smeri z oceno VIII. Italijanska vojska je sodelovala s pripadniki dveh alpskih brigad Julija in

Taurinense ter z inštruktorji iz Alpskega centra za usposabljanje (Centro Addestramento Alpino) in športniki Vojaškega športnega centra (Centro Sportivo dell'Esercito).

ITALIJANI PRIKAZALI TAKTIČNI DEL GORSKEGA BOJEVANJA

Kot na predhodnih vajah 5 Torri je bila tudi letošnja vaja Lavaredo razdeljena na dva dela, in sicer na taktični in tehnični del. Taktični del gorskega bojevanja je prikazala vojska države gostiteljice, k sodelovanju pa so povabili tudi predstavnike francoske vojske. Ob podpori različnih tipov vojaških helikopterjev, in sicer transportnega helikopterja CH-47F Chinook, jurišnega helikopterja A129, večnamenskega helikopterja AB-205

in transportnega helikopterja NH90, so prikazali taktično-operativne postopke za gibanje ter bojevanje v gorskem svetu.

V TEHNIČNEM DELU VAJE SODELOVALI TUDI PRIPADNIKI SLOVENSKE VOJSKE

V tehničnem delu so sodelovali drugi udeleženci tujih oboroženih sil ter domači specialisti za gorsko reševanje in vertikalne manevre. Predstavniki 132. gorskega polka Slovenske vojske so v delu vaje prikazali plezanje do težavnostne stopnje VI, ki se izvaja v kopni skali v navezi dveh pripadnikov s sprotnim nameščanjem varovanja. Tri Cine so mogočne gore, na katere ne vodi nobena klasična pot, temveč so vse plezalne. Plezalne smeri se ponašajo

z višinami od 300 do 600 metrov, za kar sta nujni dobra psihofizična pripravljenost in uigranost naveze. Tudi sestop z gore ni preprost, pogosto celo nemogoč, zato je treba opraviti več spustov po vrvi, da se vrneš pod steno.

IZMENJALI KORISTNE IZKUŠNJE IN DVIGNILI RAVEN SPECIALISTIČNEGA ZNANJA

Pripadniki 132. gorskega polka so z udeležbo na vaji Lavaredo 2019 pridobili nove izkušnje iz plezanja v precej navpičnih stenah, hkrati pa nadaljujejo odlično mednarodno sodelovanje z izmenjavo izkušenj med pripadniki gorskih enot tujih vojsk ter vzdržujejo in dvigajo raven specialističnega znanja s področja vojaškega gornštva. ■

GLAVNINA SODELUJOČIH SO BILI PRIPADNIKI DVEH ITALIJANSKIH ALPSKIH BRIGAD.

PRIKAZ TAKTIČNIH POSTOPKOV BOJEVANJA V GORAH OB PODPORI HELIKOPTERJA AB-205

ITALIJANSKA VOJSKA JE S TRANSPORTNIM HELIKOPTERJEM CH-47F CHINOOK PRIKAZALA TAKTIČNO-OPERATIVNE POSTOPKE ZA GIBANJE V GORAH.

POSTROJ
LOGISTIČNE
BRIGADE V PIVKI

vojaške zgodovine Pivka prevzel direktor parka Janko Boštjančič. Med slovesnostjo je bila opravljena primopredaja dolžnosti enotnega podčastnika Logistične brigade SV. To je od višjega praporščaka Franja Cesarja prevzel praporščak Ivan Šušnjara. Slovesnost so s kulturnim programom popestrili trobilni kvintet Orkestra SV, mladi harmonikaši Aljaž Mauko, Gašper Komac in Luka Mlakar ter glasbenica Anja Potočnik. Udeleženci dogodka so si lahko po slovesnosti ogledali bogate muzejske zbirke in razstave.

NASTOP AKROBATSKE SKUPINE DUNKING DEVILS

V PIVKI PRAZNOVALI DAN LOGISTIČNE BRIGADE

V soboto, 29. junija, so pripadniki Logistične brigade SV v Pivki zaznamovali dan enote, ki ga praznujejo 1. julija. Pred 17 leti je bila v Vojašnici Šentvid ustanovljena delovna skupina, ki je postavila temelje za delovanje tedanjega Poveljstva enot za podporo. Logistična brigada se je z leti razvila v učinkovito in uspešno logistično organizacijo SV, ki podpira delovanje enot Slovenske vojske doma in v tujini. Pred muzejskim kompleksom Parka vojaške zgodovine Pivka so se na postroju pripadnikov brigade zbrali najvišji predstavniki SV in poveljstva Logistične brigade SV ter pripadniki njej podrejenih enot z družinskimi člani in vabljenimi gosti.

Besedilo: Marko Pišlar
Foto: Valter Leban

V več kot 1200 zbranih udeležencev srečanja je na začetku slovesnosti pozdravil direktor Parka vojaške zgodovine Pivka mag. Janko Boštjančič. Vsem zbranim se je prisrčno zahvalil za udeležbo in izrazil zadovoljstvo ter ponos, da poteka letošnji dogodek ob dnevu enote prav v tem parku. Omenil je, da so uspehi parka rezultat zglednega sodelovanja med lokalno skupnostjo in Ministrstvom za obrambo oziroma Slovensko vojsko, za kar so zaslužni tudi pripadniki Logistične brigade. Ti so s prevozi, dostavo razstavnih predmetov in tudi drugače pripomogli k njegovemu razvoju. Ob koncu se je Boštjančič za pomoč in podporo med vsemi leti zahvalil pripadnikom 45. centra goseničnih bojnih vozil iz Vojašnice Stanislava Požarja v Pivki.

Postroj pripadnikov je nagovoril poveljnik Logistične brigade polkovnik Franc Kalič, ki je pohvalil odlično zagotavljanje logistične podpore na Regijskih vajah 2019, na katere so logisti prvi prišli in zadnji odšli. Omenil je, da mnogi med njimi znajo in hočejo narediti več, kot je od njih zahtevano, ter to naredijo srčno in s ponosom. Izpostavil je, da je obujanje tradicije, ki jo ustvarjajo ljudje, pomembno in da so lahko na to upravičeno ponosni. Polkovnik Kalič je čestital pripadnikom oklepno-mehaniziranih enot, ki svoj dan praznujejo 1. julija, in se zahvalil svojcem, ki so pripadnike brigade podpirali od doma. Tako so namreč omogočili, da so vojaki svoje delo bolje in lažje opravljali. Ob koncu je poudaril, naj pripadniki še naprej ustvarjajo dinamično, navdihujoče in

zmagovalno okolje ter si prizadevajo ustvariti vizijo enote. Slavnostni govornik namestnik poveljnika sil SV brigadir Franc Koračin je v uvodu povedal, da so logistične enote pogosto neopazne. Kadar svoje delo opravijo neopazno, to pravzaprav pomeni, da so ga opravile vrhunsko. Že zgodovinske izkušnje dokazujejo, da je logistika pomembna pri opravljanju vsakodnevnih nalog katere koli enote. Pri zahtevnejših operacijah pa se pomen in doprinos logistike stopnjujeta, kar je pomembno za izvedbo nalog v okviru obveznosti Republike Slovenije do zavezništva. Brigadir Koračin je dopolnil, da je treba pohvaliti predvsem premišljeno organiziranost, preudarno načrtovanje in odlično izvedbo logistov. Opravljanje nalog SV bi bilo težko izvedeno brez

logistične oskrbe, vzdrževanja in zdravstvene podpore ter spremstev vojaških konvojev. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim podelili priznanja in medalje, plaketa Logistične brigade za odlično sodelovanje in podporo je bila izročena četama vojaške policije

1. in 72. brigade. Razglasili so še najboljšega vojaka in podčastnika Logistične brigade za leto 2018. Najboljši vojak je postal desetenik Tomislav Muršec, najboljši podčastnik pa je višji vodnik Jakob Tehovnik. Zahvalo Logistične brigade SV je v imenu kolektiva Parka

Praznovanje dneva Logistične brigade SV se je končalo s prijateljskim druženjem v sproščenem vzdušju, ki ga je popestrilo pestro dogajanje s spustom po vrvi za najmlajše in nastopom akrobatske skupine Dunking Devils. ■

OBISKOVALCI SO SI LAHKO OGLEDALI ZBIRKE PARKA VOJAŠKE ZGODOVINE.

ZAHTEVNA TAKTIČNA VAJA Z BOJNIM STRELJANJEM VODOV 2. PEHOTNE ČETE

Od 20. do 28. junija smo v 10. PEHP izvedli eno najzahtevnejših oblik vojaškega usposabljanja v Slovenski vojski, in sicer taktično vajo z bojnim streljanjem voda, na kateri se hkrati preveri taktična in strelska usposobljenost enote. Preverjanje je potekalo v Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu in na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku. Pripadniki enote smo z uspešnim uresničevanjem ciljev prikazali usposobljenost za delovanje tudi v najtežjih razmerah.

Besedilo: nadporočnik Jaka Berger, 10. PEHP
Foto: arhiv 10. PEHP

V prvem delu usposabljanja, ki je trajalo dva dni v Novem mestu, je bil cilj preveriti usposobljenost poveljnikov voda v procesu bojnega odločanja in pripraviti vod na delovanje. Pri tem so poveljniki voda sprejeli ukaz poveljnika čete, z matriko procesa bojnega odločanja pripravili svoj koncept delovanja, izdali ukaz pripadnikom voda in pripravili enoto na bojevanje. Drugi del je potekal štiri dni na Počku in je bil sestavljen iz treh sklopov. Prva dva sklopa sta obsegala taktično vajo z manevrskim strelivom in taktično vajo z bojnim streljanjem, ki so jo izvedli vsi trije

pehotni vodi, zadnji in najzahtevnejši sklop pa je vključeval taktično vajo z ostrim strelivom v pogojih zmanjšane vidljivosti. Nočno streljanje je izvajal samo 1. pehotni vod, ki je bil opremljen z opremo za nočno opazovanje in delovanje.

Z AKTIVNIMI TARČAMI POSKRBELI ZA ŠE KAKOVOSTNEJŠE USPOSABLJANJE

Nov sestavni del usposabljanja v Slovenski vojski je predstavljal sistem prenosnih tarč Theissen Training Systems, ki je bil pred

kratkim uveden v operativno uporabo in prvič operativno uporabljen zunaj strelišča Bač. Tarče se lahko poljubno situacijsko postavijo po vadišču, skladno z odobrenim nevarnim območjem, in so vodene z mobilno enoto, ki zapisuje zadetke. Za mobilno enoto je skrbel za to usposobljeni pripadnik 10. pehotnega polka štabni vodnik Bojan Šestan, ki je tarče upravljal skladno z razvijajočim se položajem in po navodilih vodje preverjanja ter streljanja podpolkovnika Gregorja Vodeba, poveljnika 10. PEHP. Usposabljanje na že tako zahtevnem terenu

sta še dodatno otežili ekstremno visoki temperatura in vlaga. Pri izvedbi taktične vaje so pripadniki v taktičnem premiku premagali razdaljo približno 2,5 kilometra in naredili 90 metrov višinske razlike, da so dosegli končno linijo. Pri vsaki ponovitvi taktične vaje so sodelovali minometni oddelek (MM M57, 60 mm) in strelci z vodnim podpornim orožjem (težki mitraljez M2 Browning), ki so na preverjanju izvedli taktično bojno streljanje oddelka minometov oziroma posadk mitraljezov. Minometni oddelek je lahko deloval zaradi prevelike

čete. Severno od lokacije preverjanega voda je ognjena podpora voda zaznala sovražnika na pobočju neimenovanega hriba in začela delovati s težkimi mitraljezi M2 Browning. Pred tem je svoje položaje zasedel minometni oddelek, ki je dajal ognjeno podporo preverjanemu vodu. Poveljnik minometnega oddelka je sprejel koordinate sovražnika in načrtoval ter izvedel ognjeno delovanje po njegovih položajih. Delovanje minometnega ognja je omogočilo premik preverjanega voda do izhodiščne črte, ob njegovem prenehanju pa je sledil premik v stik. Uporabljen sistem tarč

usmerjal poveljnik druge pehotne čete stotnik Marko Sajevic kot sekundarni vadbeneč na preverjanju.

PREVERJANJE KONČALI Z NOČNIM DELOVANJEM

Po izvedbah nalog je sledila analiza poveljnika 10. PEHP podpolkovnika Gregorja Vodeba, ki je nadziral in usmerjal izvedbo preverjanja. Ocenjevalci in varnostni nadzorniki so opozorili na morebitne narejene napake ter varnostne norme, ki so jih morali vodi vključiti v izvedbo taktične vaje z ostrim

požarne ogroženosti z bojnimi minami le zadnji dan. Tako je podprl tretji pehotni vod pri izvedbi taktične vaje bojnega streljanja.

UNIČITI JE BILO TREBA PET SOVRAŽNIH POLOŽAJEV

Usposabljanje je za vsak vod potekalo po načelu od lažjega k težjemu. Vodi so začeli taktično vajo s streljanjem z manevrskim strelivom. Ob spremstvu ocenjevalcev in varnostnih nadzornikov so se preverjanji vodi začeli taktično premikati ter so iskali in uničevali sovražnika do končne linije, ki jo je v svojem ukazu opredelil poveljnik

Theissen Training Systems je omogočil nepričakovano izpostavitve tarč in štetje zadetkov. Poveljnik voda je organiziral napad s postavitvijo lokalne ognjene podpore s puškomitraljezom MAG. Med napadom so morali uničiti pet sovražnih položajev, pri tem pa uporabiti različne oblike napadov, od obhodnega manevra in frontalnega napada do čiščenja objekta, in sicer improvizirane lesene kolibe. Na koncu so zavarovali končno linijo napredovanja, ki je segala do vrha hriba. Pri tem so uporabili avtomatske bombomete, s katerimi bi nevtralizirali morebiten sovražnikov protinapad. Nalogo je

strelivom. Prvi pehotni vod je svoje preverjanje končal z najtežjo obliko usposabljanja voda, in sicer z nočnim delovanjem, pri čemer sta najpomembnejši dodatna zbranst in uigranost voda. Vodi so se izkazali in prikazali visoko motivacijo. Kljub nepopolnosti s kadrom in minimalnemu času, ki je bil namenjen usposabljanju ter pripravam, so dosegli svoje taktične cilje in uspešno ter varno opravili preverjanje. Pri svojem delu so prikazali usposobljenost za delovanje tudi v najtežjih razmerah. Vsi udeleženi pripadniki 10. PEHP so dokazali, da sledijo motu enote: *Zvestoba, čast, pogum.* ■

PRIPADNIKI ENOTE ZA JRKBO NA VAJI V NEMČIJI

Od 28. junija do 12. julija je na območju nemškega vadišča Heuberg in v njegovi okolici potekala mednarodna vojaška vaja Iron Mask 2019 (Železna maska 2019). Na vaji so sodelovali tudi pripadniki iz Čete za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo iz Rodovskega bataljona 1. brigade SV iz Kranja. SV se je v preteklosti že udeležila podobne mednarodne vaje enot za JRKBO v Nemčiji pod imenom Golden Mask, na vaji Iron Mask pa je letos sodelovala prvič.

Besedilo: Marko Pišlar

Foto: poročnik Matej Jug, Četa za JRKBO iz 1. brigade SV

MED 750 UDELEŽENCI IZ ŠESTIH DRŽAV TUDI 26 PRIPADNIKOV SV

Na vaji Iron Mask 2019 je sodelovalo približno 750 pripadnikov iz enot za JRKBO iz Avstrije, Češke, Nemčije, Nizozemske, Velike Britanije in Slovenije. Namen vaje sta bila izvedba usposabljanja enot iz kolektivnih vsebin s področja JRKB-obrambe in opravljanje nalog JRKB-podpore v raznovrstnem varnostnem okolju. Slovenska vojska je na vaji sodelovala s kontingentom, v katerem je bilo 26 pripadnikov iz Čete za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo 1. brigade iz Kranja. Glavnina pripadnikov SV na vaji je delovala v sestavi slovenskega voda za dekontaminacijo, v kontingentu pa so bili tudi pripadniki, ki so bili kot častniki za povezavo odgovorni za usklajevanje delovanja z nadrejenim poveljstvom. Glavni vadbene

na vaji v Nemčiji je bil 750. bataljon za JRKBO iz sestave nemških oboroženih sil, ki je imel v sestavi več narodno mešanih čet. Bataljon je zagotovil tudi moštvo, ki je bilo v vlogi statistov na vaji. Pripadniki slovenskega voda za dekontaminacijo so delovali v sestavi 414. čete za JRKBO nizozemske vojske. V četi sta bila tudi nizozemski vod za dekontaminacijo in vod za JRKB-izvidovanje. Delovanje čete je podpiral nemški logistični oddelek s terensko kuhinjo. Slovenski vod za dekontaminacijo je bil sestavljen iz dveh oddelkov, ki sta imela v svoji sestavi vsak po eno specialno vozilo za dekontaminacijo. Poveljnik voda za dekontaminacijo poročnik Matej Jug je povedal, da so glede na zmogljivosti SV, ki razpolaga s težjo opremo za dekontaminacijo, odločili, da bo

slovenski vod izvajal predvsem dekontaminacijo vozil, nizozemski kolegi pa so prevzeli dekontaminacijo ljudi.

DEKONTAMINACIJA
NEMŠKEGA
OKLEPNIKA FUCHS

DEKONTAMINACIJA PRIPADNIKOV NEMŠKE VOJSKE

AKTIVNOSTI POTEKALE NA VOJAŠKEM VADIŠČU HEUBERG IN CIVILNIH LOKACIJAH

Mednarodna vojaška vaja Iron Mask 2019 je potekala na nemškem vojaškem vadišču Heuberg. Poročnik Jug je pojasnil, da so večino aktivnosti dekontaminacije izvajali na območju vojaškega poligona. Zbirna območja, na katerih so čakali v pripravljenosti na naloge, pa so bila na civilnih lokacijah, na katerih so vzpostavili tudi poveljniško mesto. Ob tem je dodal, da so enkrat v civilnem okolju izvedli tudi dekontaminacijo nizozemskega izvidniškega vozila Fuchs ob vnaprejšnji odobritvi nadrejenega bataljona. Pripadniki SV so na vaji v Nemčiji delovali v dnevni in nočni razmerah. Naloge so dobivali od nadrejenega poveljnika nizozemske čete, ki se je odločil, kateri vod iz sestave čete bo uporabil za izvedbo dodeljene naloge. Kot je še dopolnil, so nočne aktivnosti zahtevale nekoliko več časa, ki so ga porabili za pripravo vozil in opreme na opravljanje naloge. Nizozemska četa je z dvema lastnima vodoma in slovenskim vodom za dekontaminacijo opravljala naloge JRKB-izvidovanja, nevtralizacije orožij za množično uničevanje, vzorčenje in čiščenje vode. Poročnik Jug je omenil, da je slovenski vod z dvema oddelkoma poskrbel za dekontaminacijo vozil, ljudi in infrastrukture. Na vaji so izvajali dekontaminacijo vozil in ljudi iz ene čete nemške vojske. Ti so bili po scenariju vaje kontaminirani z bojnimi strupi, ki jih je nasprotnik uporabil v napadu z improviziranimi eksplozivnimi napravami. Scenarij vaje je predvidel še izlitje nevarne

snovi iz avtocisterne, najdbo priročnega laboratorija, v katerem so izdelovali nevarne snovi, in še nekatere druge dogodke. Za dekontaminiranje so zaradi varnosti in varovanja okolja uporabljali le vodo, saj je pravo dekontaminacijsko sredstvo lahko nevarno za nezaščiteno okolico. Pri načrtovanju naloge in postopkih dekontaminacije pa so ravnali, kot da bi uporabljali pravo sredstvo.

PREMIK V NEMČIJO V KONVOJU Z DEVETIMI SPECIALNIMI IN TERENSKIMI VOZILI

Slovenska enota je premik na območje vaje v Nemčiji in vrnitev v domovino opravila po cesti z devetimi vojaškimi vozili. V konvoju so bili dve tovorni vozila, dva sistema za dekontaminacijo, avtocisterna ter terenska vozila. Premik so iz kranjske vojašnice izvedli najprej po gorenjski avtocesti v spremstvu vojaške policije SV do predora Karavanke. Po prečkanju državne meje so pot skozi Avstrijo ob predhodni najavi izvedli brez vojaškega spremstva avstrijskih vojaških policistov. Po prehodu državne meje med Avstrijo in Nemčijo pa so v spremstvu vozil nemške vojaške policije nadaljevali premik do vadišča Heuberg na jugozahodnem delu Nemčije. Za pot v eno smer so potrebovali približno 14 ur. Glede na velikost območja delovanja, ki se je raztezalo na površini, veliki približno 200 krat 100 kilometrov, so vsak dan z zbirnega območja na mesto opravljanja naloge in nazaj prevozili od 20 do 50 kilometrov. Poročnik Jug je povedal, da je bilo to dobro tudi za vozila, saj so lahko preizkusili, koliko so operativna na

daljše razdalje. Dodal je še, da z njimi niso imeli večjih težav, saj med premiki ni prišlo do okvar.

OSVEŽILI ZNANJE, PREVERILI POVEZLJIVOST IN DVIGNILI RAVEN USPOSOBLJENOSTI

S sodelovanjem na vaji Iron Mask 2019 so pripadniki iz Čete za JRKBO iz sestave 1. brigade SV osvežili dosedanje znanje, preverili povezljivost postopkov ter opreme s pripadniki enot za JRKBO iz sodelujočih zavezniških in partnerskih držav, predvsem pa so pridobili dragocene izkušnje ter dvignili raven usposobljenosti. Poročnik Jug je izpostavil, da je bil slovenski vod z vozili za dekontaminacijo zelo pomemben del zmogljivosti nadrejene nizozemske čete, saj so imela slovenska vozila večje kapacitete za dekontaminacijo ljudi, materialov in vozil, omogočajo pa tudi dekontaminacijo cestne infrastrukture. Ob tem je izpostavil, da je bila udeležba na vaji zelo koristna, saj so šli skozi celoten postopek dela, od sprejema ukaza in priprav na naloge do njene izvedbe. Da bi izboljšali delovanje, so po vsaki končani nalogi opravili analizo. Pripadniki voda za dekontaminacijo SV so pokazali visoko stopnjo usposobljenosti in motivacije, kar je zelo dobro vplivalo na kakovostno opravljanje nalog. Za hitro in profesionalno opravljanje dela so dobili številne pohvale nadrejenega poveljstva nizozemske čete. Da so povsem enakovredni partnerji sodelujočim enotam iz zavezniških in partnerskih vojsk, bodo lahko znova dokazali leta 2021, ko si želijo ponovno sodelovati na podobni vojaški vaji v Nemčiji. ■

MED POČITNICAMI OBLEKLI VOJAŠKE UNIFORME

Na vojaškem taboru lahko v počitniškem času polnoletni dijakinje in dijaki ter študentke in študenti za dva tedna oblečejo vojaško uniformo in se seznanijo z vojaškim poklicem. Ob tem pridobijo novo znanje, usvojijo uporabne veščine in stkejo nova prijateljstva. Letošnjega, že 20., vojaškega tabora, ki je potekal na širšem območju Bohinjske Bele med 1. in 14. julijem, se je udeležilo 81 kandidatov, od teh 68 fantov in 13 deklet. Na taboru, ki ga organizira Šola za častnike Centra vojaških šol Slovenske vojske, v vlogi inštruktorjev in poveljujočih sodelujejo tudi kandidati za častnike Šole za častnike, ki pridobivajo prve voditeljske izkušnje, v izvedbo pa so vključene številne enote Slovenske vojske. Udeleženske in udeležence letošnjega tabora smo obiskali predzadnji dan, ko so pridobljeno znanje prikazali na sklepni vaji.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

Za udeležbo na letošnjem brezplačnem vojaškem taboru so bili potrebni uspešna prijava ter varnostni in zdravniški pregled, saj aktivnosti na taboru zahtevajo dobro fizično pripravljenost. Največ prijavljenih je bilo letos s Fakultete za varnostne vede in Fakultete za družbene vede, saj jim udeležba na taboru šteje za opravljanje strokovne prakse, ter s Fakultete za strojništvo, tretjina udeležencev pa so bili dijaki najrazličnejših srednjih šol. Po zadolževanju uniforme in opreme v Rojah so bili udeleženci ter kandidati za častnike prvi dan v Kadetnici v Mariboru razporejeni po štirih vodih. V prvega so se uvrstili tisti, ki so na tabor prišli z določenim predznanjem. Kandidati 31. generacije Šole za častnike so ob tem dobili naloge poveljnikov vodov, vodovnih podčastnikov in poveljnikov oddelkov.

PESTER VOJAŠKI URNIK IN ZANIMIVE AKTIVNOSTI

Prvi teden tabora so mladi nato preživel v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in v njeni okolici. Vodja tabora nadporočnik Jani Krajnc iz Šole za častnike je povedal, da so bili med osnovnimi predmeti vojaški predpisi, postrojitelvena pravila, bonton in vojaško vedenje. Spoznavali so opremo in različno oborožitev, imeli pouk streljanja, se usposobili za ravnanje z oborožitvijo in zadovolžili avtomatsko puško M70. Prvi vod, ki se je usposabljal na višji ravni, je streljal tudi s pištolo Beretta. Streljali so z zračno puško in malokalibrsko puško, kandidati za častnike pa so jim prikazali še učinke druge oborožitve. Seznanili so se z osnovami vojaške alpinistike, pri čemer so plezali na plezališču Iglica in izvedli orientacijski pohod. V drugem delu tabora je bil poudarek na usposabljanju v terenskih razmerah, zato so dneve od torka do petka udeleženke in udeleženci preživel v šotorih na vadišču Mačkovec. Tam so se urili v taktiki z osnovami preživetja na

SKLEPNA VAJA SE JE ZAČELA Z DESANTOM PRVEGA VODA IZ HELIKOPTERJA COUGAR SLOVENSKE VOJSKE.

bojišču. Kot je povedal vodja tabora, je to obsegalo različne postopke vojaka na bojišču, obrambo, napad, pripravo zaklonilnikov in metanje ročne bombe. »Ob vsem naštetem so ves čas tabora potekale še spremljevalne dejavnosti. Odpeljali smo jih na raftanje, prvi

vod pa na soteskanje, da smo povratnikom omogočili še kakšno novo izkušnjo. Na različne načine smo prečkali Savo Bohinjko, in sicer z bledenjem, vrvnim načinom in gradnjo improviziranega splava. Imeli smo tudi športne igre iz različnih vojaških vsebin, pri

V SKLEPNI VAJI SO SE UDELEŽENCI IZKRCALI IZ BOJNIH VOZIL IN OKREPILI VOD NA BOJIŠČU.

MED VEŠČINAMI PREŽIVETJA V NARAVI JE NAJPOMEMBNEJŠE PRIŽIGANJE OGNJA.

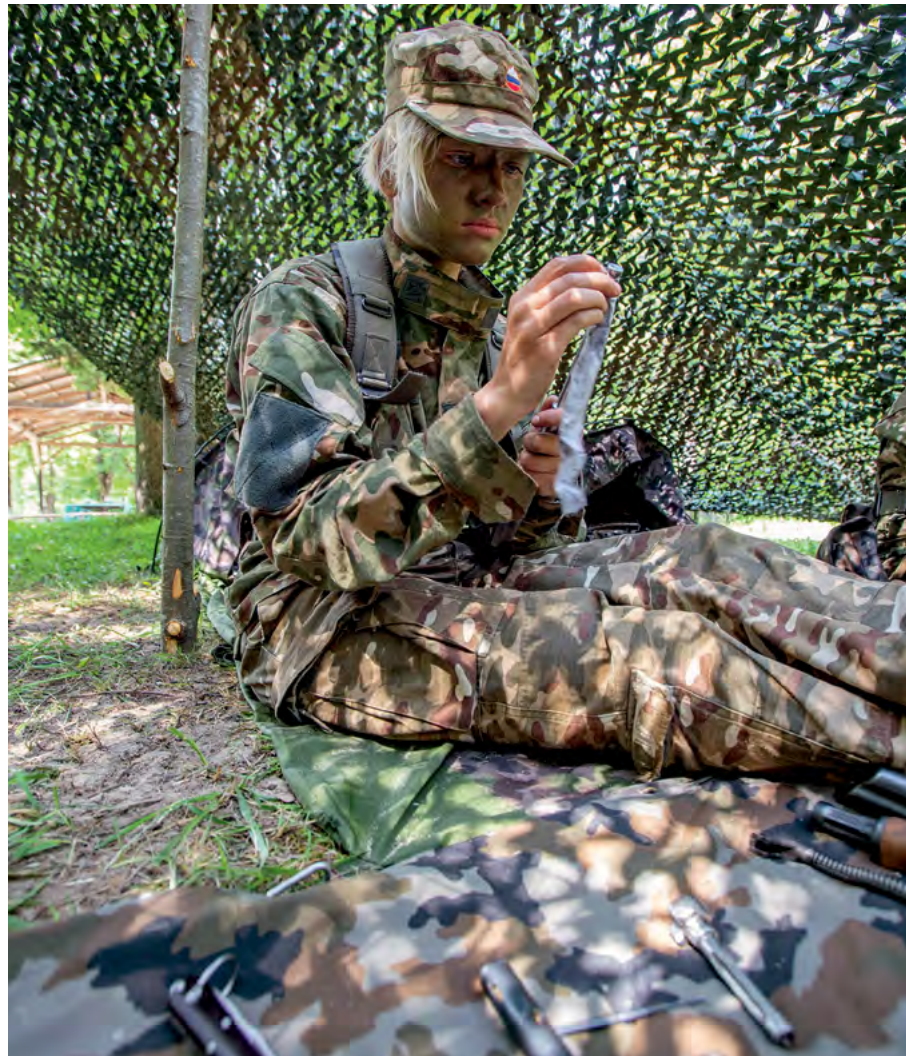
čemer so udeleženci tabora krepili tovarištvo in kohezijo v vodu. Peljali smo jih na ogled Parka vojaške zgodovine Pivka, predstavile so se jim tudi različne enote Slovenske vojske. Zanje zanimivi izkušnji sta bili tudi vožnji s tanki in helikopterjem Cougar,« je povedal nadporočnik Jani Krajnc in dodal, da so poleg izvajalke tabora Šole za častnike pomagale tudi druge enote Slovenske vojske, med drugim 132. gorski polk, 15. polk vojaškega letalstva, 10. in 74. pehotni polk, 670.

logistični polk in Vojaška zdravstvena enota z zagotavljanjem zdravstvene oskrbe.

NA PRIKAZNI VAJI IZVEDLI DESANT

Pridobljeno znanje so mladi tik pred koncem tabora na vadišču Mačkovec prikazali sedmi sili in visokim gostom iz Slovenske vojske ter z Ministrstva za obrambo. Letošnja sklepna predstavitev je obsegala prikaz bojnega postopka, prikazno vajo delovanja učnega voda in predstavitev veščin preživetja v naravi.

VSAK IZMED UDELEŽENCEV JE MORAL SKRIBETI ZA SVOJO PUŠKO M70.

MED MLADIMI SO SE SPLETLE ŠTEVILNE PRIJATELJSKE VEZI.

Naredili smo še vetrobran iz leskovih vej, ki zadržuje toploto,« je postavitev ležišča v naravi pojasnil Matevž Likovič, kandidat na Šoli za častnike. Nato smo lahko videli še prikaz netenja ognja, in sicer z lokom in vrstico ter z vato in ogljem. Udeleženec tabora Andrej Rus je pojasnil, da so drugi način uporabljali predvsem med drugo svetovno vojno, ko so imeli na voljo veliko sanitetnega materiala. »Vzamemo mrzlo oglje in ga dobro ovijemo v vato, stisnemo in gnetemo ob kamen

ter tako ustvarimo žarečo moko,« je razložil udeleženec in po nekaj poskusih uspešno zanel iskro ter prižgal ogenj. Sledil je še prikaz prečiščevanja vode na mehanski način, ki ga je predstavil udeleženec Matej Peterlin. »Uporabimo prazno plastenko, spodaj položimo vato, čez krpice za čiščenje orožja, nato dodamo fino oglje, grobo oglje, mivko in fin pesek, nazadnje pa še kamenčke. Tako dobimo prečiščeno vodo, ki jo nato še prekuhamo,« je pojasnil in nam pokazal še odprti

ogenj in formacijski bivak ter poudaril, da je to prikaz tabora v naravi, ko bi se moral vojak sam znajti na terenu. Preden so vidno utrjeni, a dobro razpoloženi mladi po prikazni vaji odšli na zaslužen malico, sta jih nagovorila še brigadir Milko Petek, poveljnik Centra vojaških šol, in svetovalec ministra za obrambo Boštjan Šefic, ki sta jim čestitala za pridobljeno znanje in izrazila željo, da koga izmed njih v prihodnosti srečata v vrstah Slovenske vojske. ■

VIDA BAČAR, FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE

V okviru tabora opravljam študijsko prakso. Vojska kot institucija mi je všeč, saj imam rada, da so stvari urejene, da obstajajo točne časovnice ter da z veliko dela in vaje prideš do rezultatov. Izkušnja na taboru je zelo posebna, saj dobiš dober vpogled v vojaško življenje. Najzahtevnejša se mi je zdela nenehna pripravljenost. Dan se je začel že ob 5.30, nato so sledile različne aktivnosti. Spat smo hodili okoli 22. ure, saj smo bili zvečer že zelo utrjeni. Nošenje vojaške uniforme mi je bilo v čast in ponos, tako kot se mi zdi častno delo vseh, ki varujejo našo domovino. Tukaj res pridejo do izraza vrednote, kot so tovarištvo, bratstvo, solidarnost in ekipno delo. Razmišljam, da bi se v prihodnosti udeležila temeljnega vojaškostrokovnega usposabljanja in še dopolnila pridobljeno vojaško znanje.

ANDREJ NAGLOST, FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO, KANDIDAT ŠOLE ZA ČASTNIKE

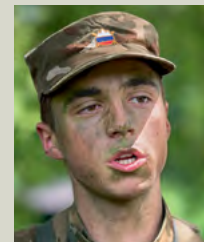
Na taboru sem v vlogi inštruktorja udeležencev tabora. Sem v

tretjem vodu, v katerem tako kot drugi kandidati za častnike opravljam naloge inštruiranja in poveljevanja. Pohvaliti moram tretji vod, ki je bil zelo discipliniran in motiviran. Udeleženci so bili med seboj zelo usklajeni, so dobro sodelovali in se med seboj zelo povezali. Takšen tabor je odlična preizkušnja za vse, ki jih zanimajo preživetje in gibanje v naravi, vojaško življenje, taktika na bojišču ter disciplina. Tukaj se naučijo tudi pospravljanja postelj in opreme.

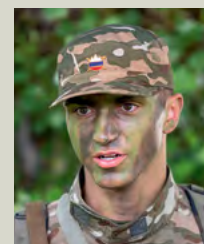
GAL LIKAR, FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO, ŠTIPENDIST SLOVENSKE VOJSKE

Na taboru sem že drugo leto zapored, prvič, ker je bila zame kot študenta udeležba obvezna, zdaj pa zato, da še dopolnim pridobljeno znanje. Najbolj sta mi všeč vpogled v vojaško življenje in vez, ki smo jo stkali z drugimi udeleženci. Razporejen sem bil v prvi vod, ker imam že izkušnje, in sem tako dobil še dodatno znanje. Streljali smo z več orožji, med drugim z beretto, več poudarka je bilo na terenskem delu, izvajali smo taktike pehotnega oddelka, veliko časa smo bivakirali. Kot štipendist Slovenske vojske se v prihodnosti vidim v Enoti za komunikacijske in informacijske sisteme. Po končanem študiju me čakajo še temeljno vojaškostrokovno usposabljanje, Šola za častnike in specializacija.

PATRICK PIVEC, SREDNJA ELEKTRO-RAČUNALNIŠKA ŠOLA MARIBOR

Bil sem že na dijaškem taboru MORS in mladi, tokrat pa sem se odločil, da že pridobljeno znanje dopolnim še s študentskim taborom. Izkušnja je odlična, predvsem zato, ker je vse še bolj dinamično in na višji ravni, ker se že preizkušamo v taktiki ter urimo v določenih situacijah na bojišču. Vojaško življenje mi je všeč in razmišljam, da bi se po koncu šolanja pridružil Slovenski vojski. To je vsekakor dobra predpriprava.

ROK GERZINA, FAKULTETA ZA VARNOSTNE VEDE

Na taboru sem prvič, in sicer v okviru obvezne dvotedenske študijske prakse. Tabor mi je zelo všeč, saj sem tu dobil veliko novih prijateljev in sklenil številna poznanstva. Tudi aktivnosti, ki smo jih imeli te dni, so se mi zdele zelo zanimive, čeprav je bilo vse skupaj zelo naporno, predvsem zgodnje vstajanje, stroge časovnice in fizični preizkusi, ki so trajali po več ur. Bi pa tabor priporočil vsem, ki jih zanima poklic vojaka.

NAVDUŠILA JIH JE VOŽNJA S HELIKOPTERJEM

Začetek počitnic so številni mladi izkoristili za spoznavanje vojaškega življenja in aktivno ter poučno preživljanja prostega časa na taborih MORS in mladi 2019. Tabori so potekali v prvih dveh tednih julija v vojašnicah v Vipavi, Murski Soboti in Novem mestu, udeležilo pa se jih je več kot 150 dijakin in dijakov iz vse Slovenije. Ekipa Revije SV je dekleta in fante, ki so za teden dni oblekli uniforme, obiskala tretji dan tabora v Novem mestu.

Besedilo: Jerneja Grmadnik
Foto: Bruno Toič

Na brezplačen vojaški tabor MORS in mladi so se lahko prijaviли vsi, ki so končali devetletko, ter nepolnoletni dijakinje in dijaki. Vodja tabora stotnica Tadeja Kokol je povedala, da je tabor v novomeški vojašnici letos potekal prvič, program tabora pa so oblikovali po vzoru drugih vojašnic. Vključili so še tematike iz enot 1. brigade Slovenske vojske, ki je skrbela za izvedbo tabora na Dolenjskem. »Tabora se je udeležilo 45 mladih, izmed njih 19 deklet in 26 fantov z različnih šol in regij, največ pa je bilo mladih iz okolice Novega mesta. Za udeležbo so se navdušili na različnih sejmi ali predstavitvah po šolah. Vsi so potrdili, da so se prijaviли zaradi svoje želje, saj jih zanima vojaško življenje, nekateri pa tudi resno razmišljajo o vojaškem poklicu. V splošnem jih

najbolj zanima spoznavanje oborožitve, vozil in opreme Slovenske vojske, navdušila pa jih je tudi vožnja s helikopterjem, ki smo jim jo pripravili kot presenečenje,« je povedala stotnica. Čeprav poteka tabor v sproščenem vzdušju, se morajo udeleženci držati določenih pravil. Zelo so pozorni tudi na čistočo in red: »Prvi dan smo udeležencem predstavili pravila, ki se jih je treba držati. Izvedeli so, kdaj se je treba vstati in iti spat, kako morajo biti pospravljene postelje in urejeni prostori, kako je s časovnicami, raznimi prepovedmi, omejitvami in uporabo mobilnega telefona. Ta je dovoljen samo ob večerih. Za zdaj nismo imeli niti ene težave. Mladi so disciplinirani in spoštujejo hišni red. Tudi nekdanji udeleženci taborov so v analizah izpostavili, da si želijo discipline in da so na tabor prišli

DELO SO
PREDSTAVILI
VODNIKI
VOJAŠKIH PSOV.

V VOJAŠNICI SO MORALI SKRBNOS POSPRAVLJATI SVOJE SOBE IN NATANČNO POSTILJATI POSTELJE.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

tudi zato,« je pojasnila vodja tabora. Vodje tabora pa tudi sicer niso prepovedali narediti kakšne fotografije s sovrstniki, pri čemer so jim pojasnili, kakšne so omejitve snemanj in fotografiranja v vojaškem objektu.

OD STRELJANJA DO PREŽIVETJA V NARAVI

Vsebine tabora so raznovrstne. Udeleženci tabora so prvi dan v Rojah prejeli uniforme in opremo, se ob prihodu v Novo mesto nastanili in se seznanili z vojašnico ter splošnimi vojaškimi predpisi, spoznali pravilen način nošenja uniforme ter postrojitevna pravila in pozdrave. Dan na taboru se je začel že ob 6. uri, ko so udeleženci vstali. Potem so pospravili, postlali, pozajtrkovali in opravili jutranjo telovadbo. Do večernega počitka so sledile številne aktivnosti in predstavitve. Prvi dan so spoznavali saniteto in ukrepanje ob krvavitvah iz okončin ter postopke oživiljanja in se seznanili z uporabo defibrilatorja, popoldne pa so se učili veščin preživetja v naravi ter si postavili tabor z bivaki, v katerih so eno noč tudi prespali. Pripadniki Slovenske vojske so jim predstavili oklepna vozila in oborožitev na vozilu Valuk, s katerim so se lahko tudi peljali, posebno navdušeni pa so bili nad vožnjo s helikopterjem Cougar, saj je bila za večino to prva izkušnja poleta

MAISTROVA BRALNA ZNAČKA 2019

Preberite najmanj pet knjig s seznama, pri čemer lahko med navedenimi avtorji izberete tudi njihova druga dela. Knjižne predloge smo razdelili v tri sklope:

LEPOSLOVJE:

Karlin, Alma M.: Sama: iz otroštva in mladosti,
Zajc, Dane: V belo: zbrane pesmi,
Hazler, Ana: Diši po ljubezni,
Kostnapfel, Janko: Zakaj vojna,
Gray, Patrick, in Skeesuck, Justin: Nikoli vama ne bo uspelo!: 800-kilometrsko romanje v Kompostelo, dva prijatelja in en invalidski voziček,
Zlobec, Ciril: Tiho romanje k zadnji pesmi,
Izbor prekmurskega slovstva (ur. Novak, Vilko).

KNJIGE ZA DUŠO:

Rohr, Richard, in Martos, Joseph: Moški na duhovni poti (Nemirna pot moške duhovnosti),
Bly, Robert: Divji moški: knjiga o moških,
Estés, Clarissa Pinkola: Ženske, ki tečejo z volkovi: miti in zgodbe o arhetipu Divje ženske,
Rebula, Alenka: Blagor ženskam,
Lukas, Elisabeth: Izviri, ki napajajo življenje s smislom: kje lahko zajemamo moč,
Drnovšek, Janez: Misli o življenju in zavedanju,
Peale, Norman V.: Moč pozitivnega mišljenja.

STROKOVNE KNJIGE:

Rudolf Maister: Sto let severne meje: življenje in delo Rudolfa Maistra Vojanova 1874–1934,
Arnejčič, Beno: Tek in beg: podzavestna moč človeka v gibanju,
Allen, Robert E.: Medved Pu o vodenju,
Templar, Richard: 100 pravil za uspešno vodenje,
Carr, Nicholas: Plitvine: kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja, pomnjenja,
Iršič, Marko: Komunikacijska blaginja: novi standardi za kakovostno komunikacijo v organizacijah,
Bučar, France: Čas velikih sprememb.

Nekatere knjige so dostopne v Knjižnično-informacijskem in založniškem centru v Ljubljani, Mariboru in Vipavi, druge pa najdete v javnih knjižnicah. Zloženko, v katero vpišete svoje prebrane knjige, lahko dobite v knjižnici KIZC MO RS v Ljubljani, Mariboru in Vipavi ali na spletni strani <http://dk.mors.si/>. Prinesite jo osebno ali pošljite do vključno 2. decembra 2019 na naslova: Knjižnica Kadetnica, Engelsova 15, 2111 Maribor, ali Knjižnično-informacijski in založniški center, Vojkova cesta 55 a, 1000 Ljubljana. Za več informacij pokličite Miroslava Nidorferja na telefon: 02/449 51 89 ali mu pišite na elektronski naslov: m.nidorfer@gmail.com. O sklepi prireditvi, na kateri bodo podeljene knjižne nagrade, vas bomo naknadno obvestili. ■

Poskeniraj me!

UDELEŽENCEM TABORA SO SE PREDSTAVILI MOTORISTI IZ ENOT VOJAŠKE POLICIJE.

s helikopterjem. Tretji dan so si ogledali dinamično predstavitev vojaške policije, za katero so poskrbeli motoristi iz enot vojaške policije in vodniki vojaških službenih psov. Popoldne so jim predstavili različno orožje in omogočili streljanje s simulatorjem streljanja NOPTel ter z zračno puško.

PREDSTAVILI VOJAŠKI POKLIC IN POKLICNE MOŽNOSTI

V naslednjih dneh jih je čakalo spoznavanje drugih enot Slovenske vojske, učenje orientacije in orientacijski tek, bojne igre,

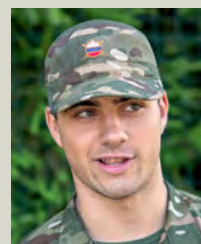
pri katerih je bilo treba prenašati ranjenca, vleči vrv in premagovati ovire, lokostrelstvo in pohod v okolici Novega mesta v vojaški opremi. Pripravili so še pehotne ovire in se učili premikanja po bojišču ter streljanja z zračno puško. »Predstavila se jim bosta tudi mladi vojak iz 10. pehotnega polka in podčastnik. Predstavila bosta svoja poklica in pojasnila poklicne možnosti,« je povedala vodja tabora in dodala, da jih v soboto, zadnji dan tabora, čakata še slovesna podelitev priznanj in razglasitev najboljših. Temu sledi še razdolzjevanje, potem pa

udeleženci odidejo domov. Teden dni dinamičnega preživljanja prostega časa se je udeležencem zdel zelo poučen in zanimiv, izživ je bilo le zgodnje vstajanje, prav nič pa ob vseh aktivnostih niso pogrešali elektronskih naprav. Marsikateri so celo poudarili, da je takšen odklop prav dobrodošel. »Poleg spoznavanja vojaškega poklica se mladi med seboj zelo povežejo in sklenejo številna nova prijateljstva,« je še eno pozitivno stran tabora izpostavila vodja stotnica Tadeja Kokol in poudarila, da imajo med mladimi tudi dva navdušena povratnika. ■

REBEKA MANDELČ, SREDNJA OBLIKOVNA ŠOLA

Poklic vojaka ali policista me že od nekdaj zanima. Za tabor mi je povedal policist na policijski akademiji, ko sem se zanimala za različne poklicne možnosti, saj je ocenil, da bi bila zame vojska primernejša od policije. Tabor je zanimiv, vzdušje je sproščeno, tudi spoštovanje pravil in disciplina se mi ne zdita prezahtevna. Veselim se bojnih iger in lokostrelstva, najbolj mi je bil všeč polet s helikopterjem. Z drugimi udeleženkami in udeleženci smo se že dobro spoznali in postali odlična družba. Takšno izkušnjo bi vsekakor priporočila še drugim vrstnikom. Telefona in računalnika ne pogrešam, saj se mi zdi, da smo v vsakdanjem življenju še preveč navezani na zaslone.

MAKS PONIKVAR, GIMNAZIJA IVANČNA GORICA

Letos sem končal prvi letnik, na tabor pa me je opozoril oče, ki je opazil spletni oglas.

Vojaške stvari me že od nekdaj zanimajo, in ko sem prebral program, sem se odločil, da se tabora udeležim. Najbolj mi je všeč, da se udeleženci veliko družimo, spoznavamo življenje v vojski in kakšen občutek je nositi uniformo. Veliko je zanimivega, treba pa se je tudi prilagoditi, saj imamo določene roke, ki se jih moramo držati. Najbolj so me presenetili postroji. V teh dneh smo se veliko naučili. Izpostavil bi preživetje v naravi in gradnjo bivakov, najbolj pa me je navdušila vožnja s helikopterjem.

DARKO BJELAJAC, SREDNJA ZDRAVSTVENA IN KEMIJSKA ŠOLA NOVO MESTO

Prvič sem bil na taboru MORS in mladi leta 2017 v Vipavi. Vojaško življenje in poklic vojaka me zelo zanimata in želel sem ju doživeti na svoji koži. Na taboru mi je bilo všeč že prvič, zato sem se letos odločil, da se ga ponovno udeležim, tudi zato, ker je bližje mojemu domu. Letošnji program je malo drugačen kot sicer, pa mi je celo bolj všeč, saj smo lahko veliko bolj sproščeni, inštruktorji pa so manj strogi. Končal sem tretji letnik srednje šole in se še nisem dokončno odločil, kaj bom delal po srednji šoli. Med mojimi možnostmi

izbire je tudi vojska. Na vojaškem področju me najbolj zanimata orožje in taktika, zato se veselim predstavitev orožja.

RENE KAVČIČ, SREDNJA ELEKTRO-RAČUNALNIŠKA ŠOLA MARIBOR

To je že moj drugi tabor MORS in mladi, saj sem se letos pozimi z navdušenjem udeležil zimskega. Takrat sem videl na Facebooku na portalu Postani vojak oglas za tabor za mladoletne dijake. Ker me vojska zanima, sem se odločil, da počitniški čas izkoristim in natančneje spoznam vojaško življenje. Ker mi je bil prvi tabor všeč, sem se odločil, da se ponovno prijavim. Nekatere vsebine so podobne, veliko je tudi novih, večina stvari pa je bolj poglobljenih. Vožnji s helikopterjem in bojnimi vozili sta bili pravo presenečenje. Najzanimivejše se mi zdi zgodnje vstajanje in to, da pospravljamo, čistimo in druga opravila delamo sami. Že na zimskem taboru sem dobil nove prijatelje in tudi tokrat smo se z vrstniki dobro ujeli. Prepričan sem, da bom z večino ostal v stiku tudi po koncu tabora. Najbrž se bom v prihodnosti odločil za poklic vojaka.

TEKMOVALI V VOJAŠKIH VEŠČINAH NA FINSKEM

Od 24. do 30. julija je na Finskem v okviru mednarodnega združenja podčastnikov rezervne sestave potekalo mednarodno tekmovanje v vojaških veščinah. Organizator tekmovanja, CISOR Finska, ki združenju predseduje skupaj z Belgijo in Nemčijo, je pripravil odlično tekmovanje, na katerem je nastopilo 45 tekmovalcev iz osmih držav članic. Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa iz Slovenije, ki so jo sestavljali pripadniki stalne sestave in pogodbeni rezervisti iz enot Slovenske vojske.

Besedilo: višji praporščak Tomaž Lavtižar, podpredsednik CISOR
Foto: CISOR

MED 12 ČLANICAMI CISOR TUDI SLOVENIJA

Mednarodno združenje podčastnikov rezervne sestave (Confédération Interalliée des Sous-officiers de Réserve – CISOR) je bilo ustanovljeno 1. junija 1963 v pomorski bazi Toulon v Franciji z ratifikacijo prisotnih podčastnikov iz Belgije, Luksemburga, Nemčije, Švice in Francije. Združenje CISOR zdaj sestavljajo članice iz dvanajstih držav, to so Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Španija, Švica, Estonija in Slovenija. Opazovalki sta Kanada in Anglija. Združenje deluje na področju vojaškega sodelovanja med državami in izmenjave izkušenj pri usposabljanju vojaških rezervistov, vojaškem športnem

tekmovanju, skupnem urjenju rezervistov ter sodelovanju na vojaških vajah v državah članicah CISOR. Od leta 2007 sodelujejo v CISOR tudi člani Zveze slovenskih častnikov. Polnopravni člani so postali leta 2010, ko je organizaciji predsedovala Italija.

NASTOPILO 45 TEKMOVALCEV IZ OSMIH DRŽAV

Združenje CISOR je prek Zveze slovenskih častnikov povabilo Slovensko vojsko k sodelovanju na letošnjem tekmovanju podčastnikov rezervne sestave v vojaških veščinah, ki je potekalo od 24. do 30. junija v mestu Säkylä na jugu Finske, kjer ima sedež brigada »Pori« iz sestave finske vojske. Tekmovanje je obsegalo sedem vojaških veščin: premagovanje

pehotnih ovir, premagovanje vodnih ovir v bazenu, tek in streljanje s puško, streljanje s pištolo, kros, met ročne bombe in orientacijski tek. Tekmovalne ekipe so tekmoval v športnih objektih v vojašnici, v telovadnici, bazenu, na poligonu in strelišču. Na tekmovanju je nastopilo 45 tekmovalcev iz Avstrije, Belgije, Danske, Finske, Nemčije, Nizozemske, Slovenije in Švice. V slovenski ekipi so bili štirje pripadniki pogodbene rezerve Slovenske vojske, in sicer Danijel Balta, Dejan Beras, Kristjan Korošec in Martin Cvetko. Spremljala sta jih vodja tekmovanja iz SV višji štabni vodnik Jurij Erzar in štabni vodnik Tomaž Leban, tehnični delegat CISOR Slovenija in član Zveze slovenskih častnikov.

SLOVENSKA EKIPA JE POKAZALA NAJVEČJEGA SKUPINSKEGA DUHA

Poleg športnega užitka in tekmovalnih naporov so bili pogodbeni rezervisti iz Slovenske vojske deležni vojaškega tovarištva, sodelovanja in izkušenj drugih tekmovalcev iz držav članic. Sklenili so tudi nepozabna prijateljstva. Tudi doseženi rezultati so bili zadovoljivi in dobri. Seveda pa se pripadniki Slovenske vojske v športnih dosežkih težko merijo z ekipami, ki so jim glavno

SLOVENSKI UDELEŽENCI TEKMOVANJA CISOR NA FINSKEM

delo pridobivanje kondicije in treningi. Kljub temu je ekipa tekmovalcev iz Slovenske vojske pokazala največjega skupinskega duha, saj so kljub velikim naporom med tekmovanjem drug drugega spodbujali. V zahvalo so dobili špalir, skozi katerega so pritekli skupaj in so ga sestavljali vsi nastopajoči tuji tekmovalci, ki so prepoznali ekipnega duha in srčnost slovenske ekipe. Tudi predsednik CISOR Michel d'Alessandra je na slovesnosti ob odprtju povedal, da ni toliko pomemben rezultat kot prizadevnost. V duhu te

popotnice je delovala tudi ekipa, sestavljena iz pripadnikov Slovenske vojske.

PREDSTAVILI SLOVENSKO VOJSKO IN IZMENJALI IZKUŠNJE NA ŠPORTNEM, VOJAŠKEM TER OSEBNEM PODROČJU

Z udeležbo na mednarodnem tekmovanju podčastnikov rezervne sestave CISOR na Finskem je bilo doseženih več ciljev, med njimi predstavitev Slovenske vojske v mednarodnem okolju ter izmenjava izkušenj na

športnem, vojaškem in osebnem področju. Velika zahvala za udeležbo ekipe Slovenske vojske na tekmovanju gre prav Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije, Generalštabu Slovenske vojske in Zvezi slovenskih častnikov. Pripadniki pogodbene rezervne in stalne sestave Slovenske vojske, ki so predstavljali Slovensko vojsko na mednarodnem tekmovanju v vojaških veščinah, so bili zelo hvaležni, da so lahko sodelovali na dogodku, ki se je zapisal v zgodovino Slovenske vojske in združenja CISOR. ■

PREMAGOVANJE PEHOTNIH IN VODNIH OVIR

ORKESTER SV NA INNSBRUŠKIH PROMENADNIH KONCERTIH

V torek, 9. julija, je Orkester Slovenske vojske že četrtil koncertiral v okviru 25. innsbruških promenadnih koncertov (Innsbrucker Promenadenkonzerte) v atriju cesarske palače (Innenhof der Kaiserlichen Hofburg) v središču Innsbrucka v Avstriji. Tokrat se je v primerjavi s prejšnjimi tremi sezonami, ko je nastopil koncertni orkester, tirolskemu občinstvu, ki ga v glavnem sestavljajo turisti z vsega sveta, predstavil big band Orkestra Slovenske vojske pod vodstvom dirigenta vojaškega uslužbenca XII. razreda Rudolfa Strnada.

Besedilo: vojaška uslužbenka XIII. razreda Maša Bertok Duh, Orkester Slovenske vojske
Foto: Robert Cotič

GOSTJE KONCERTA, SKUPINA MJAV IN JANA ŠUŠTERŠIČ, Z BIG BENDOM ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

NASTOPILO 34 ORKESTROV, BIG BANDOV IN DRUGIH SESTAVOV IZ OSMIH DRŽAV

Jubilejno 25. izvedbo Innsbruških promenadnih koncertov so si organizatorji pod umetniškim vodstvom Aloisa Schöpfa zamislili kot srečanje svetovnih prvakov pihalno-trobilnih zasedb. V času festivala od 1. do 28. julija 2019 so se v atriju cesarske palače predstavile najboljše evropske pihalne skupine, skupno 34 orkestrov, big bandov in drugih glasbenih sestavov iz Avstrije, Francije, Italije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Slovenije in Švice. Ob ugodnem vremenu, saj atrij ni pokrit, so organizatorji na 33 koncertih pričakovali okrog 70.000 obiskovalcev.

Poskušali so sestaviti visokokakovosten program, s katerim sledijo dvema velikima umetniškima ciljema, in sicer želijo nadaljevati tradicijo predstavljanja najpomembnejših umetniških glasbenih del na koncertih, dostopnih širši javnosti, ter soočiti lokalne orkestre z vrhunskimi tujimi orkestri kot spodbudo in povezavo z mednarodnim razvojem.

V PRVEM DELU ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE ZAIGRAL INSTRUMENTALNE SKLADBE

Big band Orkestra Slovenske vojske se je pod vodstvom vojaškega uslužbenca XII. razreda Rudolfa Strnada predstavil z zelo zanimivim in raznovrstnim programom. Prvi del

koncerta je bil namenjen instrumentalnim skladbam, priredbe za večino so bile delo Jožeta Privška, s katerimi so glasbeniki pokazali odlično uigranost, virtuoznost in zrelo muzikalnost. V skladbi Trumpet Blues so se kot solisti izkazali trobentači: vojaški uslužbenec XI. razreda Gregor Gubenšek, vojaški uslužbenec XI. razreda Boštjan Bone, vojaški uslužbenec XI. razreda Igor Berlak, vojaški uslužbenec X. razreda Urban Fele in vojaški uslužbenec IX. razreda Anžej Remšak. V skladbi Four Brothers so izstopali saksofonisti: vojaški uslužbenec XI. razreda Tomaž Zlobko, vojaški uslužbenec IV. razreda Jaka Janežič, vojaški uslužbenec IX. razreda Tadej Drobne, vojaška uslužbenka IX. razreda Nina Klinar in vojaška uslužbenka IX. razreda Melinda Urh. Tudi trombonska sekcija v sestavi vojaški uslužbenec XII. razreda Fredi Simonič, vojaški uslužbenec IX. razreda Primož Kravcar, vojaški uslužbenec V. razreda Slavko Čot, vojaški uslužbenec V. razreda Dejan Žnideršič in vojaški uslužbenec X. razreda Boštjan Tement je dobila prilžnost v skladbi Kje so tiste stezice. Suita Quasi Balkanika Izidorja Leitingerja je združila vse sekcije orkestra v homogeno celoto, ki ji je pod zanesljivim vodstvom dirigenta Rudolfa Strnada in podpri ritem sekcije, ki so jo sestavljali vojaški uslužbenec IX. razreda Aleš Ogrin na klavirju, vojaški uslužbenec IX. razreda Gašper Kržmanc na kitari, vojaški uslužbenec IV. razreda Klemen Krajc na baskitari, vojaški uslužbenec X. razreda Miha Recelj na bobnih ter vojaški uslužbenec V. razreda Sebastjan Snoj in vojaški uslužbenec X. razreda Martin Konjajev na tolkalih, uspela nepozabna interpretacija tega celovitega, z etnobalkansko motiviko obarvanega dela. Še posebej velja izpostaviti dolge virtuoarne solistične vložke kitarista Gašperja Kržmanca. Občinstvo je zbrano sledilo izvedbam na odru in z dolgimi aplavzi navdušeno nagradilo tako posamezne soliste kot celoten ansambel.

NA ODRU NASTOPILE GOSTJE ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE JANA ŠUŠTERŠIČ IN SKUPINA MJAV

V drugem delu koncerta so se big bandu Orkestra Slovenske vojske na odru pridružile še gostje: Jana Šušteršič ter članice skupine MJAV Ani Frece, Maša Uranjek in Jasmina Šmarčan. S skladbami, kot so I've Got the World on a String, Superstition, Candyman ter številnimi drugimi, so glasbeniki Orkestra Slovenske vojske z glasbenimi gostjami dodobra ogreli vzdušje v sicer še kar hladnem, a suhem večeru. Tisočglaavo občinstvo je plesalo, pelo, ploskalo in na koncu s stoječimi ovacijami nagradilo nastopajoče glasbenike, ki so se za tako navdušen sprejem zahvalili z izvedbo dveh dodatkov, Avsenikovega potpurija in Kufstein Lied, ene izmed najpriljubljenejših skladb v nemško govorečih deželah, ki jo je posebej za to priložnost priredil član Orkestra Slovenske vojske vojaški uslužbenec X. razreda Tomaž Zlobko.

Big band Orkestra Slovenske vojske je z nastopom ponovno dokazal, da je vrhunski ansambel, ki ga odlikujejo obvladovanje različnih glasbenih stilov, kompakten zvok, entuziazem in predanost glasbi. ■

Čoln

Med opravljanjem nalog na terenu je treba kdaj prečkati reko ali se izogniti drugim vodnim oviram. Če pri tem uporabimo most, najbrž gre brez težav. Drugače je, kadar most vidimo, pa ga ne smemo ali, še huje, upamo uporabiti. Med vojno so bili mostovi najbolj varovani. Prav zato so napotki v tokratnem prispevku koristni. Na usposabljanju vojake navadno učijo, kako obleko in opremo zaviti v šotorsko krilo, skočiti v reko in jo preplavati. Takšno ravnanje pa bi bilo ob prečkanju reke ali izogibanju drugim vodnim oviram, razen v najtoplejših mesecih, zelo nespametno.

Besedilo in foto: Igor Fortuna

Preden se lotimo izdelave čolna, svetujem, da se razgledamo po bregovih reke, saj je morda kje že kakšen parkiran. Izdelava čolna zahteva nekaj spretnosti in opreme. Pri tem je poglavitna nepoškodovana ponjava, ki bi morala meriti vsaj tri krat tri metre. Namesto ponjave lahko uporabimo raznovrstno plastiko, ki jo ljudje uporabljajo za pokrivanje ali ovijanje bal sena. Pomembno je le, da je material cel in zadržuje vodo. Na spletu lahko najdemo izvedbe z ovijalno folijo v zvitku. Potrebujemo tudi vrvico. Če je nimamo, lahko vrvico spletemo ali pa morda najdemo kakšno žico, s katero lahko vežemo. Od orodja potrebujemo le oster nož, če pa imamo še sekiro in žago, bo naše delo prej končano. Veliko časa bomo prihranili, če imamo s takšnim delom že izkušnje.

Najprej je treba razmisliti, kako velik čoln sploh potrebujemo. Če imamo ponjavo, ki je dolga tri metre, potem konstrukcija ne bi smela biti daljša. Moj čoln, ki je sicer primeren za tri osebe, je dolg štiri metre, vendar imam ponjavo, ki meri tri krat štiri metre. Za eno osebo ni nujno, da je daljši od 2,5 metra. Ogrodje lahko naredimo iz leskovih palic, debeline do treh centimetrov. Da bo delo lažje, moramo izbrati čim daljše in ravne palice. Moči leskovih palic ne smemo podcenjevati in zato vsega skupaj predimenzionirati. Teža se porazdeli na celotno površino. Dobro premislimo, kje in kako bomo palice vezali. Nekatere palice so privezane samo zato, da med prevozom ostanejo na določenem mestu. Vezati jih sicer ni treba, ampak jih lahko samo prepletemo med osnovne palice. Sam najprej izdelam spodnji

del in ograjico, šele potem praznino zapolnim z leskovimi šibami. Količina prostora pustiti med palicami, je odvisno od trpežnosti ponjave. Pri tem nikdar ne pustim več kot 15 centimetrov razdalje med palicami. Uporabimo tanjše palice in prepletimo preostale. Tovrstno ogrodje bi lahko spletili v celoti, kot bi pletli košaro, saj lahko sicer porabimo preveč vrvice. Konstrukcijo bomo pozneje ovili s ponjavo. Ko bomo čoln položili v vodo in ga obtežili, bo voda pritisnila na ponjavo ter palice in jih obdržala na svojem mestu. Zato pomislimo, kako razvrščamo veje, znotraj ali zunaj konstrukcije. Preden končamo, preverimo, da katera izmed palic ne štrli, saj bi to lahko poškodovalo ponjavo. Ko najdemo primerno obalo, prinesemo konstrukcijo tja, jo položimo na ponjavo in njene robove zavijamo navznoter. Če je ponjava dovolj velika, robov ni treba vezati. Voda jo bo držala na mestu. Čoln položimo v vsaj 30 centimetrov globoko vodo. Nikakor ga ne vlečemo in ne postavljamo na kamne. V čolnu se čim prej pomaknemo na sredino in se usedemo na dno. Dobro je, če si na dno nasteljemo travo, mah oziroma kar koli mehkega. Če bomo čepeli samo na kolenih, nas bodo začela hitro boleti. Največ težav se zgodi, kadar se v čoln vkrca drugi ali tretji član. Vsak po svoje lovi ravnotežje in čoln se lahko hitro prevrne. Zato sedimo na tleh, da je težišče čim nižje. Namesto vesla lahko uporabimo dolgo palico, s katero se odrivamo, ali pa desko oziroma kos lubja, s katerim veslamo. Dobro bi bilo, da pridobimo nekaj izkušenj z veslanjem že pred tem, saj se sicer ne bomo daleč pripeljali. Kadar začutimo, da drsamo po dnu, stopimo ven, saj lahko sicer raztrgamo ponjavo.

Po zibanju z ene strani na drugo si navadno zaželim, da bi bil čoln stabilnejši. To lahko naredimo tako, da kakšen meter in pol stran od čolna namestimo nekakšen pomožni čolniček, ki bo s palicami trdno pritrjen na našega. Ravno zaradi te stabilnosti sem izdelal ploščato dno. Bolj ko je dno okroglo, bolj se bo čoln nagibal. Ni nujno, da je naše prevozno sredstvo podobno čolnu. Naš cilj je samo prečkati reko. Posebno doživetje je izkrcavanje. Največ težav se zgodi, kadar prvi potnik stopi z nogo iz čolna in se z drugo nogo ali roko od njega odrine. Najbolje je stopiti na breg in nogo samo dvigniti iz čolna, pri tem pa ga držati, da se izkrca še drugi potnik. Tudi če ponjava ostane nepoškodovana, priteče v čoln nekaj vode, zato bo postal bistveno težji. Ko ga ne potrebujemo več, ponjavo samo odvijemo in na breg potegnemo konstrukcijo, za njo pa še ponjavo. Če ogrodje spravimo kje na suhem, nam bo služilo najbrž celo več kot samo eno sezono. ■

SEKCIJA TROBENT, TROMBONOV IN SAKSOFONOV TER DIRIGENT RUDOLF STRNAD NA ODRU

Vedno se trudim biti najboljši

Desetnik Miha Krušnik iz Preloga pri Domžalah, trenutno zaposlen v Četi za zveze Rodovskega bataljona 1. brigade Slovenske vojske, je uniformo oblekel že pred štirinajstimi leti. V vsaki enoti, v kateri je delal na svoji poklicni poti, je izstopal po sposobnostih in marljivosti, zato se lahko pohvali s številnimi priznanji in nagradami. Lani je v ameriški bazi v Nemčiji na desetniškem tečaju *Basic Leader Course*, ki se ga je udeležilo 231 pripadnikov ameriške, slovenske, bolgarske in severnomakedonske vojske, prejel priznanje za najboljšega mednarodnega slušatelja *Distinguished Honor Graduate*. Oče treh otrok se v prostem času ukvarja s čebelarjenjem ter s svojo družino in prijatelji rad planinari. Od četrtega leta se ukvarja tudi s številnimi borilnimi veščinami. Vsestranski športnik, ki v roke rad vzame tudi kitaro, nam je podrobneje predstavil izkušnje z mednarodnega tečaja, nam povedal, kaj ga pri vojaškem poklicu najbolj veseli in kako najraje preživlja prosti čas.

Besedilo: Jerneja Grmadnik

Foto: Jerneja Grmadnik in osebni arhiv desetnika Mihe Krušnika

Desetnik Miha Krušnik se je temeljnega vojaškostrokovnega usposabljanja udeležil leta 2005, še kot študent elektrotehnike, sprva zato, ker je nameraval postati del pogodbenih rezervistov. Stvari so se razpletle drugače in kmalu je ugotovil, da ga vojaški poklic veseli, zato se je v Slovenski vojski tudi zaposlil in bil poslan na vedovno usposabljanje za VED strelca v Vipavo. Potem je bil napoten v takratni 10. motorizirani bataljon, v katerem je občasno opravljal delo vodje tima, saj je v enoti primanjkovalo podčastniškega kadra. Leta 2007 je opravil tečaj za ravnanje z orožji M2 QCB, GMG in MAG ter prejel pohvalo za nadpovprečne rezultate. Premeščen je bil v poveljniški oddelek in se s četo poleti 2007 udeležil misije Kforja na Kosovu, kjer je prejel čin poddesetnika. Na misijo ima lepe spomine: »S kolegi smo se na misiji še dodatno povezali in postali res uigran tim. V tistem času je prihajalo na Kosovu do napetosti in naše naloge so obsegale različna varovanja, patruljiranja ter spremljanja. Prednost Slovencev je bila tudi, da smo lahko drugim zaveznikom pomagali pri prevajanju,« se svojih prvih mednarodnih izkušenj spominja vojak, ki je po prihodu z misije delal na najrazličnejših položajih, opravil vedovno usposabljanje za informatika, tečaj za operaterja ARDC in računovodski tečaj MFERAC. V 10. bataljonu je delal še v S1, S3 in S6. Nekaj časa je delal v Poveljniško-logistični četi v Vodu za zveze in opravljal naloge informatika ter vezista hkrati, nato je bil premeščen v tretjo pehotno četo, nazadnje pa leta 2014 v Četo za zveze Rodovskega bataljona. Poleg rednega dela in usposabljanj se je udeležil še številnih mednarodnih vaj in tečajev. Čeprav si je želel pot nadaljevati kot podčastnik ali častnik in se zato tudi vpisal na Fakulteto za varnostne vede, pa so bile okoliščine vedno take, da se nekaj ni izšlo, bodisi časovno bodisi zaradi spremenjenih pogojev. »Delo v vojski me zelo veseli, in kar koli počnem, se vedno trudim biti najboljši,« poudari Miha Krušnik in doda, da mu je nekoliko žal zaradi neuresničene karierni poti, a še vedno upa, da bo tudi po 45. letu, ko se mu bo iztekla pogodba, lahko ostal v vojaških vrstah.

NA DESETNIŠKEM TEČAJU PREJEL KRISTALNI GLOBUS

Leto 2018 si bo prav gotovo zapomnil po udeležbi na štiritedenskem desetniškem tečaju v ameriški bazi v Nemčiji, na katerem se je odlično odrezal. Enomesečni tečaj, ki je potekal v angleškem jeziku, je bil sestavljen iz treh sklopov. V prvem delu je bila tema voditeljstvo, v drugem so se učili, kako usposabljanje in uriti vojake ter jih fizično pripravljati na naloge v okviru športne in kondicijske vadbe. V zadnjem delu tečaja pa so tečajniki izvajali taktične naloge in se pri tem usposabljali iz taktičnih postopkov napada in obrambe,

preživetja v naravi, orientacije in poročanja ter spoznavali različno orožje. »Glavne teme, v katerih smo prejeli točke, so bile različne voditeljske naloge, pri čemer smo vodili skupino v bazi in napadu na terenu. Pripraviti in voditi smo morali skupino za jutranjo vadbo. Vnaprej smo morali pripraviti in voditi predavanje o neki temi, na podlagi določenih posnetkov pripraviti poročilo ter spisati memorandum. Imeli smo tudi nekakšno orientacijsko preizkušnjo in preizkuse gibalnih sposobnosti. Ob vsem tem je bilo še veliko pisnih izpitov in raznovrstnih preverjanj znanja, zato se je bilo treba velikokrat učiti tudi v času počitka. Vsak dan smo imeli preverjanje sob in barak, v katerih smo prebivali, opravljali smo tudi stražarske naloge, urniki pa so se nam nenehno spreminjali,« opiše desetniški tečaj vojak in doda, da je bil program sestavljen tako, da je dajal nove izzive, takoj ko so enega končali. Udeleženci tečaja so bili tako nenehno izpostavljeni fizičnim in psihičnim naporom, kar je bil preizkus zmogljivosti za vsakega izmed njih. Poleg vsega naštetega je celoten tečaj potekal v angleškem jeziku. »Slovenci smo bili med najboljšimi, izkazali smo se predvsem na terenu,« pojasni Miha Krušnik, ki

PRI ČEBELNJAKU V SLOVENSKI ISTRI

Z DRUŽINO SE RAD ODPRAVI V HRIBE.

je med vsemi mednarodnimi udeleženci na koncu zbral največ točk in prejel še kristalni globus ter naziv najboljšega mednarodnega vojaka. »Mednarodne izkušnje ti dajo neko širino, veliko smo se družili predvsem z Američani, spoznali njihove načine dela in zanimive pristope k voditeljstvu,« strne svoje vtise.

V ČEBELNJAKU JE PODOBNO KOT V VOJSKI

Desetnik Miha Krušnik je poročen ter ima hčerko in dva sinova. Družina ga pri delu zelo podpira in je nanj ponosna. Pove, da včasih ni enostavno, a ima srečo, da pri otrocih pomagajo stari starši. S svojimi sosedi se odlično razume in ker imajo oni prav tako otroke, si pomagajo pri varstvih. »Sploh fanta velikokrat zanima kaj iz vojske. Če bi vedel, da bo pred njima jasna karierna pot, ne bi imel nič proti, če bi tudi onadva oblekla uniformi,« prizna desetnik. Že od otroštva se zelo rad ukvarja s čebelarjenjem, ki ima kar nekaj vzporednic z vojsko. »Za čebelarjenje me je navdušil oče, ki je bil tudi čebelar. Kot v vojski tudi pri čebelah vlada hierarhija, red in disciplina. Všeč mi je delavnost čebel, njihova porazdelitev nalog, kako zagnano v določenem

času razvoja opravljajo svoje delo. Imam pa seveda rad tudi med,« se nasmehne Miha Krušnik in pojasni, da je svoje veselje do čebel nadgradil tudi s pridobitvijo nacionalne poklicne kvalifikacije za čebelarja. »Čebelnjake imamo v slovenski Istri. Žal smo jih veliko izgubili pred nekaj leti, ko je bil na delu požigalec, zato jih zdaj vzpostavljamo na novo. Naš med je bil vedno zelo kakovosten, a zdaj ga imamo večino le zase,« doda desetnik, ki pravi, da ga sicer ne skrbi, kaj bo počel po 45. letu, če bo šel iz vojaških vrst. »Mogoče se bom začel resneje ukvarjati s čebelarstvom, mogoče pa bom unovčil svoje znanje borilnih veščin kot vaditelj,« razmišlja in dodaja, da je v svojem življenju treniral številne borilne veščine: sankukai karate, aikido, shotokan karate-do, ninjutsu in mešane borilne veščine, ki so potekale v okviru vojske. Uspešno je končal tudi šolanje igranja na kitaro na nižji glasbeni šoli, a zadnje čase zaradi družinskih obveznosti nima veliko časa za vse hobije. V prostem času se zelo rad odpravi v gore. »Z družino na kakšne nižje vrhove, s prijatelji pa na višje,« pojasni desetnik Miha Krušnik, ki poudarja, da je pomembno, da se v življenju nenehno izpopolnjuješ in poskušaš biti pri vsem, kar počneš, čim boljši. ■

ZAVEZNIŠKA KAMPANJA V ITALIJI (1943–1945)

Maja 1943 je bila kampanja v Severni Afriki končana, zato so se zahodni zavezniki osredotočili na prodor v Evropo. Za kampanjo v Italiji so se odločili, saj so tako rešili dve težavi. Po eni strani so izločili Italijo kot pripadnico sil osi iz vojne, po drugi strani pa so razbremenili sovjete, saj so morali Nemci za obrambo vključiti več sil v Italiji in na Balkanu. Kampanja v Italiji je bila za zahodne zaveznike pomembna tudi zaradi pridobivanja novih izkušenj v amfibijskem bojevanju, kar je bilo nujno zaradi načrtovanega izkrcanja v Franciji.

Besedilo: VVU XIII. razreda dr. Valerija Bernik, Vojaški muzej Slovenske vojske
Foto: svetovni splet

Pred italijansko kampanjo so bili Britanci močno poraženi v amfibijski operaciji Jubilee v Franciji, Američani pa v operaciji Galvanic na otoku Tarawi v Tihem oceanu. S strateškega in političnega vidika je bila izbira Italije za invazijo namenska, s taktičnega vidika pa ne. Teren, na katerem so zavezniki delovali pri prodiranju po Apeninskem polotoku, je bil precej bolj naklonjen branilcem kot napadalcem. Zavezniki so imeli v Italiji veliko izgub, napredovali so počasi, pa vendar je bila Italija zanje najbolj smiselna rešitev, saj za napad na Francijo leta 1943 še niso bili pripravljeni.

OPERACIJA HUSKY

Italijansko kampanjo so začeli izvajati zahodni zavezniki z izkrcanjem na Siciliji v operaciji Husky. Glede na število izkrcanih

vojakov na obalo, ki jih je bilo približno 500.000, spada med večje amfibijske vojaške operacije druge svetovne vojne. Operacija, v kateri so sodelovale enote kopenske vojske, mornarice in letalstva, je vodil general Eisenhower julija in avgusta 1943. Slabo opremljene kopenske enote italijanske vojske so se minimalno upirale, zaradi česar so zavezniki razmeroma hitro napredovali. Po umiku svoje vojske s Sicilije je Italija podpisala kapitulacijo 3. septembra 1943. Nemci so odgovorili s hitro premestitvijo enot v Italijo in na Balkan ter razorožili italijansko vojsko na teh območjih.

NEMŠKE OBRAMBNE LINIJE V ITALIJI

Nemško vojsko v Italiji je vodil general Kesselring, ki je oktobra 1943 prepričal

Hitlerja, da mora biti obramba Italije organizirana čim bolj stran od Nemčije. Pri tem bi si pomagali z zemljepisnimi značilnostmi Italije, ki so bile naklonjene obrambnemu bojevanju. General Kesselring je ukazal gradnjo serije obrambnih linij po celinski Italiji. Ta se je začela že po izkrcanju zveznikov na Siciliji. Izvajali so jo vojni ujetniki in civilisti na prisilnem delu. Obrambne linije, ki so jih Nemci gradili na Apeninskem polotoku, so potekale v smeri od zahoda proti vzhodu, pri čemer so bile nekatere izdelane v naglici, druge pa so bile dodelane obrambne kompozicije mitraljeških gnezd, utrdb, bunkerjev, opazovalnic in pozicij za artilerijo. Najmočnejši liniji sta bili Zimska linija, ki so jo sestavljale Gustavova, Bernhardtova in Hitlerjeva linija, ter Gotska linija na severu. Zimska linija bi morala obraniti Rim in osrednjo Italijo, Gotska linija pa Padsko nižino.

ZAVEZNIŠKI PRODOR DO ZIMSKE LINIJE

Zavezniki so osvojili južno Italijo v treh velikih operacijah. Operacijo Baytown so izvedle britanske enote na območju Reggio di Calabria, operacijo Slapstick prav tako britanske enote pri Tarantu, več težav pa so imeli Američani z izvajanjem operacije

Avalanche pri Salerno. Nemci so želeli zadržati zaveznike čim dlje in ovirati njihovo prodiranje po polotoku. Zato so uporabili linijo Volturno in linijo Barbara. Do Zimske linije so zavezniki prišli konec leta 1943. Čeprav je 8. armada (britanska) na enem delu prebila Gustavovo linijo in osvobodila Ortono, se je prodor zaradi slabe vidljivosti in snega decembra ustavil. Zavezniki so izvedli štiri velike ofenzive od januarja 1944 do maja 1944, da so končno prebili Gustavovo linijo s kombiniranim napadom 5. in 8. armade. Po preboju Gustavove linije je general Alexander ukazal ameriškemu generalu Clarku, naj prepreči umik nemške 10. armade. General žal ukaza ni uresničil in je poslal svoje enote v Rim. 4. junija 1944 so ameriške enote zasedle Rim, pri tem pa se nihče ni upiral. Generala Clarka so v ZDA častili kot junaka. Nemška 10. armada se je uspešno umaknila in reorganizirala. Tako so se žrtve zveznikov v naslednjih desetih mesecih za dvakrat povečale.

ZAVEZNIŠKI PRODOR DO GOTSKE LINIJE

Gotska linija je bila Kesselringova zadnja večja obrambna linija, ki je omogočila umik nemške vojske. Maja 1944 je bila preimenovala v Zeleno linijo, da bi se izognili asociiranju na Gote. Linijo so zavezniki napadli v operaciji Olive oziroma bitki za Rimini septembra 1944. Do marca 1945 je zavezniki še niso prebili in šele aprila 1945 med zadnjo zavezniško ofenzivo so prodrli v zaledje linije. Bitka za Rimini je bila v Italiji na Gustavovi liniji najtežja, takoj za bitko za Monte Cassino.

ZAVEZNIŠKI PRODOR V SEVERNO ITALIJO

Po preboju Gotske linije so zavezniki prodrli v severno Italijo v treh smereh. Ameriške enote so se usmerile proti Genovi in

enote Poljakov pod generalom Andersom. 25. aprila so zavezniki prebili Padsko linijo in 29. aprila je nemški general Vietinghoff, poveljnik nemške armadne skupine C, podpisal predajo s prenehanjem

Milanu, britanske pa proti Trstu. Aprila 1945 so zavezniki začeli spomladansko ofenzivo, ki jo je zaznamovala predvsem bitka za Bologno, v kateri so se izkazale

sovražnosti za dan 2. maja 1945. Britanske enote so prišle v Trst 2. maja, ko se je večina nemških posadk že predala jugoslovanskim partizanom ■

NEKAJ REZERVE IMAM ŠE V TEHNIKI

Trenutno najboljšo slovensko plavalko Tjašo Oder, članico plavalnega kluba Fužinar, smo obiskali med treningom na domačih Ravnah na Koroškem. Visokorazslena športnica je letos na evropskem prvenstvu v Glasgowu na 800 metrov zasedla šesto, na 1500 metrov pa nehvaležno četrto mesto, a z veliko motivacije pričakuje nova tekmovanja – julijsko svetovno prvenstvo v Južni Koreji in tudi njene zadnje olimpijske igre v Tokiu prihodnje leto, za katere je že osvojila olimpijsko normo. Pripadnica Športne enote Slovenske vojske je postala pred dobrim letom dni, kar ji omogoča, da se lahko še bolj posveti sklepnim preizkušnjam v svoji plavalni karieri.

Besedilo: Jerneja Grmadnik

Foto: Bruno Toič in osebni arhiv Tjaše Oder

Tjaša Oder je splavala pri šestih letih, a že v drugem razredu osvojila zlatega delfinčka in bila povabljen v domači plavalni klub Fužinar. »K plavanju me je spodbudila mama, ki ga je tudi sama nekaj časa trenirala. Začelo se je kot igra, najprej smo se učili skokov v vodo in podobno,« se svojih začetkov spominja petindvajsetletnica, ki pravi, da izhaja iz športne družine, saj je bil tudi oče vsestranski športnik in odbojgarski reprezentant. »Kmalu sem na tekmovanjih začela dosegati dobre

rezultate in izkazalo se je, da sem zelo vzdržljiva ter da mi najbolj odgovarja tehnika kravl, zato sem se usmerila v dolge proge,« je povedala športnica, ki tekmuje v dveh disciplinah, in sicer na 800 metrov in 1500 metrov prosto. »Vsak odmeven rezultat mi je dal nov zagon. Če se nekaj odločiš trenirati, seveda poskušaš biti v tem najboljši in svoj trud nagraditi z dobrimi uvrstitvami na tekmah,« je poudarila plavalka, ki je po končani športni gimnaziji na Ravnah na Koroškem študij pred leti nadaljevala

kot športna štipendistka poslovne fakultete v Arizoni (Eller College of Management).

V TUJINI ŠTUDIJ PRILAGOJEN ŠPORTNI KARIERI

»Za študij v ZDA sem se odločila, ker je na njihovih kampusih vse prilagojeno športu. Glede na treninge si lahko ustvariš urnik in se dogovoriš, kdaj boš hodil na predavanja. Zate skrbijo tudi posebni tutorji, ki te spodbujajo, da zaradi odsotnosti zaradi tekem in treningov nadoknadiš učno snov,« je povedala športnica ter opisala, kako je potekal njen običajen dan: »Ob 6. uri sem imela prvi trening, nato sem okoli osmih že odšla na predavanja, kjer sem bila do kosila. Popoldne je sledil še en trening, zvečer pa so nam pri učenju pomagali inštruktorji, ki jim je bilo veliko do tega, da smo športniki dobri tudi pri študiju.« Tjaša Oder je najprej želela študirati dentalno medicino, a jo je potem prepričala predstavitev omenjene fakultete. Poslovno znanje ji bo prišlo prav tudi doma, saj se namerava v prihodnosti zaposliti v domačem podjetju. Šolanje je lani uspešno končala, se marca zaposlila v Slovenski vojski in se posvetila treningom v domačem kraju, na katerega je močno navezana. »Vesela sem, da sem se vrnila na Ravne. Šele ko greš v tujino, ugotoviš, kako lepo je doma. Življenje v Ameriki je precej drugačno kot tukaj. Vse poteka hitro, ni časa za druženje. Pri nas so ljudje bolj pristni in zdi se mi, da znamo bolj uživati v življenju,« je pojasnila, zakaj je ni nikoli zamikalo ostati v tujini.

BRONASTA KOLAJNA Z EVROPSKEGA PRVENSTVA V LONDONU

Z MISLIMI NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Med številnimi medaljami z mladinskih evropskih in svetovnih prvenstev ji je najbolj v spominu ostala zlata leta 2011, ko je v Peruju postala mladinska svetovna prvakinja na 1500 metrov prosto. V članski konkurenci je bil njen najodmevnejši rezultat tretje mesto na evropskem prvenstvu v Londonu leta 2016, kar nekajkrat pa se ji je za malo izmuznil bron. »Zdi se mi, da se me na evropskih prvenstvih drži smola, saj sem bila v karieri že tolikokrat na nevhvalnem četrtem mestu, včasih le za nekaj stotink.

morda kot vaditeljica plavanja učila plavati najmlajše. »Vsekakor bom ostala na Ravnah na Koroškem,« je poudarila plavalka in z nasmehom dodala, da ljudi s teh koncev pregovorno odlikuje trma in da so mogoče zato tako dobri športniki.

TEKMOVALA BO TUDI NA SVETOVNIH VOJAŠKIH IGRAH

Tjaši Oder je pri vrhunskem športu pomembno, da se po neuspehih pobereš in si zadaš nove, uresničljive cilje. »Tudi psihološka priprava je pomembna, pred tekmo se sproščam. Ko sem enkrat v vodi, se posku-

NAJBOLJ JI ODGOVARJA TEHNIKA KRAVL.

Tudi letos na evropskem prvenstvu, kar je vsekakor pustilo malo grenkega priokusa,« je dejala plavalka, a dodala, da ji motivacije za naprej ne manjka. Že dvakrat je nastopila tudi na olimpijskih igrah, v Riu de Janeiru leta 2016 je na 800 metrov prosto zasedla 13. mesto. V času pogovora se je ravno pripravljala na svetovno prvenstvo v Južni Koreji med 21. in 28. julijem. Njen cilj na tekmovanju je uvrstitev v finale v obeh disciplinah. Z mislimi pa je tudi že pri olimpijskih igrah. »Normo sem že dosegla, zato se lahko v miru pripravljam na zadnjo olimpijsko preizkušnjo. Telo zmore le določeno mero takšnih dolgoletnih fizičnih naporov, zato sem se odločila, da po Tokiu sklenem športno pot in se posvetim novim življenjskim izzivom,« je pojasnila Korošica, ki načrtuje, da se bo zaposlila v očetovem podjetju in

šam potrditi po svojih najboljših močeh in ne mislim na nič drugega kot na tekmo. Na 1500 metrov prosto je pomembna tudi taktika oziroma plavanje s primernim tempom, da prežgodaj ne pojenjajo moči.« Čeprav je plavanje zelo zahteven, »garaški« šport – samo pri enem treningu porabi približno 1000 kalorij –, pa priznava, da obžuje občutek v vodi. »Ko plavaš, nič ne slišiš, lahko se poglobiš vase, med treningi velikoma se razmišljam in občutki v vodi so meditativni,« je opisala svojo ljubezen do plavanja Tjaša Oder, ki trenira pod vodstvom dolgoletnega trenerja Gorazda Podržavnika. Trenira dvakrat na dan, dve uri zjutraj in dve popoldne, 3- do 4-krat na teden pa po programu Mihe Robnika izvaja še suhi trening s krožnimi vadbami in fitnesom. Od marca lani, ko je postala pripadnica Športne enote

Slovenske vojske, se lahko plavanju posveča tudi brez skrbi za socialno in finančno varnost, saj si mora veliko stroškov zaradi plavanja kriti sama. »Ta služba mi veliko pomeni, spoznavanje življenja v vojski na obveznih usposabljanjih mi je v veselje, saj se srečam z drugimi vrhunskimi športniki in spoznavam organiziranost vojske,« je povedala plavalka, ki se bo udeležila tudi letošnjih svetovnih vojaških iger na Kitajskem. »Moje rezerve na prihajajočih tekmah za ukradene stotinke so še v tehniki, a se mi zdi, da se že bližam tisti ravni, ko jih nimam več prav veliko,« ob koncu pogovora po jutranjem treningu razmišlja simpatična plavalka, ki rada tudi veliko bere in se v prostem času družijo s prijatelji ter domačimi, ki jo vztrajno podpirajo in zanjo stiskajo pesti. ■

OPROSTI, LEPO JE IN HVALA TI

V poletnih mesecih marsikje potekajo tabori za otroke pripadnikov SV. Tudi sam sem se kot animator udeležil tabora Vera in šport. Dva tedna, 60 otrok, veselje, smeh, praske, radost, kakšna solza, nova prijateljstva, domotožje, pesmi, jutranja budnica, pravila, nogomet, beseda oprostiti, adrenalinski park, skrb za drugega, risbe, tobogani, hihitanje, sončna krema, prepiri, palačinke, užaljenost, tekmovanje v vlečenju vrvi, sladoled, iskrenost,

gol itn. Nedolžen otroški direndaj da človeku misliti. Zakaj se imajo tako lepo, v čem je skrivnost njihove sproščenosti in, kot pravimo, otroške iskrenosti? Nimajo veliko odgovornosti? Mogoče. Nimajo skrbi? Ne vem, v čem je skrivnost. Vem le, da otroci veliko lažje izrečejo besede oprostiti, zelo lepo in hvala. Igramo nogomet, nekdo z roko po nesreči zamahne po obrazu. Sledijo solze, jok. Ustavimo igro. Stopim do ponesrečenca, da ga oskr-

bim. Približa se razgreti nasprotnik. Vidi solze in prasko. Opraviči se sam od sebe. »Oprost, žal mi je!« Ranjenec obriše solze: »Je že dobro.« Podata si roke, igra teče naprej. Na delavnici oblikovanja iz gline nekomu ne gre najbolje. Vsem gre dobro, njemu ne. Sram in jeza, da se glina noče postaviti tako, kot si je zamislil. Želi končati. Njegova soseda ga pogleda in reče: »Je to skodelica? Zanimivo. Nenavadna, ampak meni je všeč! Izviren si!« Takoj nasmeh na licih in veselje do oblikovanja gline, kot se pač sama hoče. Nekdo me prosi, da grem z njim na tobogan. »Previsoko je, sam si ne upam. Prosim, pojdi z mano!« Grem na raketo, kot se imenuje strašni tobogan. Stojim ob njem, samo za moralno podporo. Deček se zapelje po toboganu. Spremljam ga z očmi in vidim, kako ponosno stopi s tobogana na koncu. Vstane in zakriči, da ga slišim na vrh stolpa. »Uspelo mi je, hvala, hvala!«

Izreči besede oprost, lepo je in hvala ti. Tako lepo jih je slišati, težko izgovoriti. Še enkrat bi bil otrok samo zato, da bi spet lažje izgovoril te čarobne besede.

Miha Novak, pastoralni asistent, VVJK

Foto: Luka Mitrovič

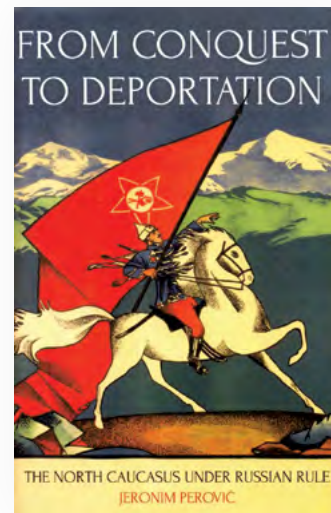
PREBRALI SMO

JERONIM PEROVIĆ: FROM CONQUEST TO DEPORTATION: THE NORTH CAUCASUS UNDER RUSSIAN RULE

Severni Kavkaz je gorata in z muslimanskim prebivalstvom naseljena pokrajina, ki spada med najnemirnejše na svetu. Potem ko je po več desetletjih trdovratnega odpora leta 1859 njen vzhodni del s Čečenijo in Dagestanom osvojila Rusija, je v naslednjih letih enako usodo doživel tudi zahodni del. Po ruski osvojitvi se je severni Kavkaz spremenil v nemirno obmejno območje, kjer je prihajalo do oboroženih vstaj. Zaradi posebne geostrateške lege, na robu imperija, območja niso uspeli nadzirati niti carska Rusija niti poznejša Sovjetska zveza in Ruska federacija. Prebivalstvu so takšne razmere omogočale, da se je lahko upiralo nasilnemu uvajanju sprememb od znotraj, če so bile te v nasprotju z njegovimi tradicijo, vero in načinom življenja. Revolucija, državljanska vojna in nato še poskusi posodobitve ter sovjetizacije niso bili dobro sprejeti. Država je načrtovala, da se bo tudi nerusko prebivalstvo na severnem Kavkazu vključilo v novo sovjetsko družbo, kar naj bi dosegli z uvajanjem Stalinovih mobilizacijskih projektov: kolektivizacijo, dekulakizacijo in sekularnim izobraževanjem. Prizadevanja so bila neuspešna in potem, ko so Čečeni in Ingusi med drugo svetovno vojno kolaborirali z Nemci, sta se Stalin ter Berija odločila, da jih bosta kaznovala z izgonom v central-

no Azijo. Deportacije in etnično čiščenje v letih 1943 in 1944 po mnenju avtorja odražajo nemoč države, da bi območju vladala. Ker ji to ni uspelo niti v naslednjih desetletjih, so se na severnem Kavkazu ob razpadu Sovjetske zveze ponovno dogajale oborožene vstaje. Z dvema čečenskima vojnoma, ki sta težili k oblikovanju samostojne države, je regija v 90. letih prejšnjega stoletja postala krizno žarišče in izvor islamskih skrajnežev. Avtor monografije se sprašuje, zakaj se je prebivalstvo na južni meji multietnične države vedno znova zateklo k oboroženemu upor. Enega izmed razlogov vidi v družbeni ureditvi, ki temelji na vaških skupnostih s klani in starešinami, islamu in arhaičnih ustanovah, ki omogočajo družbeno solidarnost ter zaščito pred intervencijo države. Naslednji razlog vidi v nasprotju med muslimanskim severnim Kavkazom in slovansko ortodoksno Rusijo, čeprav meni, da te razlike niso bile vedno ovira za integracijo, ki se v tej obmejni pokrajini ni zgodila. Kavkaška ljudstva so se upirala spremembam enako vztrajno kot ruski pravoslavni kmetje v stepah centralne Azije ali pa šamanska ljudstva Sibirije. Prebivalstvo na teh območjih je lahko ohranilo svoje svoboščine in nekaj avtonomije v zameno za zvestobo ter vzdrževanje reda in miru. Tretji razlog naj bi bila šibka

prizadevanja države, da bi območje vključila v večnacionalno državo tako, da bi poskrbela za izobraževanje prebivalstva, gospodarski razvoj in gradnjo infrastrukture. Zato je na severnem Kavkazu lahko napredovala le manjšina, večina prebivalstva v odročnih predelih pa je še naprej živela na svoj tradicionalen način.

Ana Brodnik,

Knjižnično-informacijski in založniški center

NAGRADNA KRIŽANKA

									SPOŠTOVANJE	NOVINARIN UREDNIK KORLIJAN	SLOVENSKI SKLADAT. IN SLAVIST (PAVLE)	STENA	MESTO NA NIZOZEM- SKEM	RIBIŠKA MREŽA NA PALICI
								EGIPČANSKI FARAON						
								VERGILOVA PESNITEV						
								ZAMAŠEK VŽILI						
								BARVA KART				PREBIVAL- JEREKE	PERONOVA ŽENA	HROŠČ. KI SE HRANIZ MOKO IN OTROBI
								ŠTAJERSKA SEMA						
														
Avatar: Milovanović, NAJETO PERO	JULIJIN IZBRANEC	ODSTRA- NJEVALEC, IZLOČE- VALEC	FAKULTETA (ŽARG.)	VPREŽNI DROG	RUDI ŠELIGO	ŠIBAST PRI- MOR. GRM					BOL. PRED- S. MORALES			
ZAGO- VORNIK REFORM						MODEL VZOREC				MOČEN VZKLIC				
										GORAZD PRETNAR				
OMILITEV OBVEZ- NOSTI									ŠVED. IGR. GARBO					
									OKRASNI KAMEN					
BOKSAR TYSON					KLEMEN LAVRIČ			IZDELO- VALEC OPEKE						
					FINA GOSPA			ALUMINIJ						
REKA V SZ NEMČIJ				BOKSAR ZAVEC						GALIJ			KRAJ PRI VELENJU	SOVJETSKI DRŽAVNIK (JOSIP)
				PTICA SELIVKA						SOL DUŠIKOVE KISLINE				
OLIMPIJ- SKE IGRE			TKANINA ZA PODLOGO							SRB. IGRAL- KA (EVA)				
			IZOLACIJA, OSAMITEV							MEHKA TKANINA				
	AM. PISAT. MAILER							OCET					KONEC POLOTOKA	
	STISNENA DLAN							JAKOV BRAT DVOJČEK, EDOM					PISATELJ CANKAR	
SNOV ZA LOŠČENJE						JED								
						DVOJICA								
ZEMELJSKI PLIN					MEHIŠKI PISATELJ (OCTAVIO)				TEKMEC, NASPROT- NIK					
					KALCIJ				PAULANKA					
SAMICA SOMA								GOROVJE NA SV ZDA						
IZDELO- VALEC TRAKOV								FINSKI RELI VOZNIK (ARI)						

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: **DAN DRŽAVNOSTI**.
Nagrade prejmejo:
– **Simon Godec**, Škalce 5 a, 3210 Slovenske Konjice,
– **Mitja Maher**, Mirna ulica 14, 2212 Šentilj,
– **Tatjana Ponikvar**, Malgajeva 12, 1000 Ljubljana.
Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite **do srede, 14. avgusta 2019**, na naslov:
Uredništvo Revije SV, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana, ali na elektronski naslov: **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI PET RAZLIK

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Informativno glasilo

Izdajatelj in financer:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Naslednja številka Revije SV
izide 26. avgusta 2019.

Revija Slovenska vojska je prvič izšla
14. maja 1993. Na leto izide 12 števk
revije. Prispevki, objavljeni v reviji, niso
uradna stališča Ministrstva za obrambo.
Nenaročenega gradiva ne vračamo.

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1/471 26 62
Faks: +386 1/431 12 42
Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

Urednik:
Marko Pišlar

Novinarka:
Jerneja Grmadnik

Fotograf:
Bruno Toič

Fotografija na naslovnici:
Bruno Toič

Lektoriranje:
Tina Pečovnik
Natalija Krese

Tajnica uredništva:
Milena Topolovec

Oblikovanje, prelom in tisk:
Schwarz print, d. o. o.

Naklada:
7200 izvodov

Revija SV je članica Evropskega
zdrženja vojaškega tiska (EMPA).

Revija SV je tudi na družbenih
omrežjih Facebook in Instagram.

RAZPIS

Enota za specialno delovanje objavlja razpis za popolnitev vojaških, podčastniških in častniških dolžnosti v:

- ČETI ZA SPECIALNO DELOVANJE (Č, PČ, V),
- ČETI ZA ZAGOTOVITEV DELOVANJA (Č, PČ, V),
- POVELJSTVU ESD (Č, PČ).

Izbor kandidatov se bo začel 30. septembra 2019.

Osnovno usposabljanje bo potekalo od novembra 2019 do maja 2020.

Obrazec za prijavo poiščite na intranetnih straneh MO in ga izpolnjenega pošljite do 1. septembra 2019 na naslov Enota za specialno delovanje, Škrilj 1, 1338 Kočevska Reka, ali elektronski naslov: specialne.sile@mors.si.

Informacije: 01/895 68 04, 01/895 68 03, specialne.sile@mors.si in intranet MO.

ESD OD JESENI TUDI IMA
DODATNI LOKACIJI V
KRANJJU

